

**ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

FAKULTA STAVEBNÍ

KATEDRA TECHNOLOGIE STAVEB

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**VÝKON ČINNOSTI KOORDINÁTORA
BOZP VE VZTAHU K ÚČÁSTNÍKŮM
VÝSTAVBY A LEGISLATIVĚ**

2020

Bc. ONDŘEJ BOROŠ

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Pavel Svoboda, CSc.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované a použité literatury.

V Praze

Ondřej Boroš

Poděkování:

Rád bych na tomto místě poděkoval panu doc. Ing. Pavlu Svobodovi, CSc. za odborné vedení, cenné rady a věcné připomínky při zpracování mé diplomové práce.

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: <u>Boroš</u>	Jméno: <u>Ondřej</u>	Osobní číslo: <u>438123</u>
Zadávající katedra: <u>K122 - katedra technologie staveb</u>		
Studijní program: <u>(N3607) Stavební inženýrství</u>		
Studijní obor: <u>(3607T045) Příprava, realizace a provoz staveb</u>		

II. ÚDAJE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Název diplomové práce: <u>Výkon činnosti koordinátora BOZP ve vztahu k účastníkům výstavby a legislativě</u>	
Název diplomové práce anglicky: <u>Performance of the OSH coordinator in relation to construction participants and legislation</u>	
Pokyny pro vypracování: Provést aktuální analýzu a ověřit případnou existenci praktických momentů praxe koordinátora BOZP při výkonu v přípravné, tak i realizační fázi na staveništi. Provést přehled povinností účastníků výstavby ve vztahu ke koordinátorovi BOZP Návrh možných zepšení současného stavu pro zefektivnění výkonu práce. Vypracování příkladů správné/špatné praxe a návrh vstupního školení pro vstup subdodavatele na stavbu. Seznam doporučené literatury: [1] NOVOTNÝ, K. Lexikon BOZP II. Stavebnictví pro provádění kontrolní činnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci dle právních předpisů a technických norem [2] NOVOTNÝ, K. Lexikon BOZP Stavebnictví - praktická pomůcka pro provádění kontrolní činnosti na staveništích a pro koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci [3] Zákon č. 309/2006 Sb, NV 591/2006 Sb., NV 362/2005 Sb. a další [4] Bezpečnosti práce ve stavebnictví, MPSV, 2014	
Jméno vedoucího diplomové práce: <u>doc. Ing. Pavel Svoboda, CSc.</u>	
Datum zadání diplomové práce: <u>30.9.2019</u>	Termín odevzdání diplomové práce: <u>5.1.2020</u> <i>Údaj uveďte v souladu s datem v časovém plánu příslušného ak. roku</i>
_____	_____
Podpis vedoucího práce	Podpis vedoucího katedry

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

Beru na vědomí, že jsem povinen vypracovat diplomovou práci samostatně, bez cizí pomoci, s výjimkou poskytnutých konzultací. Seznam použité literatury, jiných pramenů a jmen konzultantů je nutné uvést v diplomové práci a při citování postupovat v souladu s metodickou příručkou ČVUT „Jak psát vysokoškolské závěrečné práce“ a metodickým pokynem ČVUT „O dodržování etických principů při přípravě vysokoškolských závěrečných prací“.

_____ Datum převzetí zadání _____ Podpis studenta(ky)

Anotace

BOROŠ, Ondřej. Výkon činnosti koordinátora BOZP ve vztahu k účastníkům výstavby a legislativě

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi je ve stavebnictví problém nejen dnešní doby. Tento fakt je velmi závislý na přístupu zadavatelů staveb, jelikož oni jsou ti, kteří si kupují „službu“ od zhotovitele. Výběrovým řízením vybraný zhotovitel nemůže v ceně díla promítnout neplnění povinných požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví. Tato diplomová práce se zaměřuje na problematiku povinností zadavatele stavby, projektanta a zhotovitele v rámci bezpečnosti a ochrany zdraví ve smyslu výkonu činnosti koordinátora BOZP na staveništi. Autor upozorňuje na časté chyby účastníků výstavbového procesu, a přináší poznatky autora z praxe z pohledu koordinátora BOZP.

Klíčová slova

Koordinátor BOZP, Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, BOZP, zadavatel, zhotovitel

Anotation

BOROŠ, Ondřej. Performance of the OSH coordinator in relation to construction participants and legislation

Ensuring occupational safety and health on construction sites is a prevailing issue in construction. This fact mainly stems from the approach of investors who buy the construction "service" from the contractor. A contractor selected on a basis of competitive tender cannot reflect in the price of the work their non-compliance with the compulsory occupational safety and health requirements. This thesis focuses on the issue of obligations of investor, planner, and contractor in the context of occupational safety and health with regards to the performance of an occupational safety and health coordinator on a construction site. The author draws attention to the frequent mistakes of parties in a tender process and brings his findings from practice from the view of an occupational safety and health coordinator

Keywords

OHS Coordinator, Occupational health and safety, OHS, investor, contractor

Obsah

1	Úvod	- 9 -
2	Povinnosti zadavatele stavby.....	- 10 -
2.1	Stanovení koordinátora BOZP	- 12 -
2.1.1	Stanovení koordinátora BOZP ve fázi přípravy stavby	- 14 -
2.1.2	Stanovení koordinátora BOZP ve fázi realizace stavby.....	- 16 -
2.2	Oznámení o zahájení prací	- 17 -
2.2.1	Příklad oznámení o zahájení prací	- 22 -
2.3	Součinnost s koordinátorem BOZP.....	- 26 -
2.4	Vztah zadavatele staveb k BOZP	- 28 -
3	Povinnosti projektanta stavby	- 30 -
3.1	Spolupráce projektanta a koordinátora BOZP	- 30 -
4	Povinnosti zhotovitele stavby.....	- 33 -
4.1	Základní ustanovení.....	- 33 -
4.2	Předání pracoviště podzhotoviteli	- 35 -
4.3	Odpovědnost za BOZP na stavbě	- 41 -
5	Praxe koordinátora BOZP ve fázi realizace	- 43 -
5.1	Kontrola stavby koordinátorem BOZP.....	- 43 -
5.2	Kontrolní den koordinátora BOZP	- 47 -
6	Pád mostu ve Vilémově	- 49 -
7	Důsledky novely zákona č. 309/2006 Sb. na výkon Koordinátora BOZP-	54
-		
8	Dobrá praxe	- 66 -
9	Závěr	- 83 -
10	Citovaná literatura	- 85 -

11	Použitá literatura	- 85 -
12	Seznam obrázků a tabulek	- 86 -

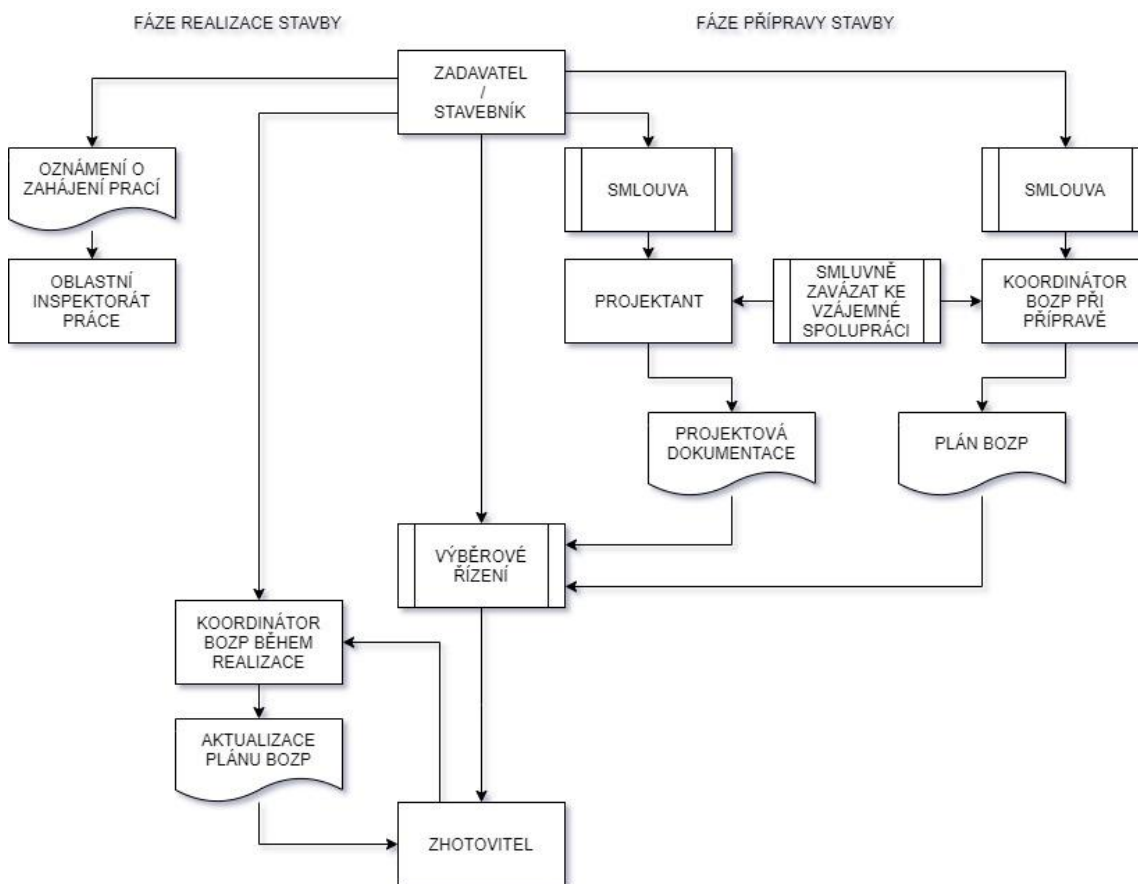
1 Úvod

Diplomová práce se zabývá povinnostmi účastníků výstavby, zejména zadavatele stavby a zhotovitele ve vazbě na koordinátora BOZP a dalších účastníků, kteří se podílejí na procesu výstavby větší či menší měrou. Konkrétně se jedná o stanovení povinností dle příslušných zákonů a související právních předpisů (nařízení vlády, vyhlášky), přiblížení problematiky osobám podílejících se na výstavbě na úrovni přípravy a vedení stavby. Poukázání na časté chyby a nedostatky v rámci plnění povinností jednotlivých účastníků procesu, které mnohdy nevědomě, v některých případech i vědomě, neplní. Vědomé neplnění svých povinností může být motivováno urychlením výstavby nebo ušetřením financí, které by jinak byly vynaloženy na zajištění výkonu činnosti koordinátora BOZP, potažmo na další požadavky v rámci bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Důvodem pro výběr tématu byl fakt, že se osobně věnuji výkonu činnosti koordinátora BOZP na staveništi a jsem při tomto výkonu v kontaktu s řešenou problematikou přístupu účastníků výstavbového procesu k BOZP, kde se jedná o bezproblémový průběh nebo naopak významně problémový, kde svou roli dostatečně neplní zadavatel stavby. Podílel jsem se na výstavbě obytných budov, výstavbě liniových staveb, rekonstrukcí budov, provádění údržbových prací i výměny technologických částí staveb. Zkušenosti, které budu zmiňovat, jsou jak ze soukromého, tak i ze státního sektoru, tudíž se nejedná pouze o úzké spektrum zakázek jak z pohledu složitosti, tak i účastníků výstavby. Oba dva sektory jsou však dle mých zkušeností naprosto stejné a nijak se mezi sebou neliší, i když by se od státního sektoru mohlo očekávat, že k plnění legislativních požadavků má blíže, a proto je bude bez pochyby naplňovat i v rámci povinností zadavatele stavby, bohužel opak je pravdou.

2 Povinnosti zadavatele stavby

Povinnosti zadavatele stavby Obr. 1 v oblasti BOZP jsou stanoveny zákonem č. 309/2006Sb., Zákon, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), v aktuálním znění a potažmo prováděcím předpisem nařízením vlády č. 591/2006 Sb., Nařízení vlády o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích. Tyto povinnosti se vztahují zejména k určení koordinátora BOZP jak už v přípravě stavby, během realizace, zajištění zpracování plánu BOZP odborně způsobilou fyzickou osobou, tedy koordinátorem BOZP, tak i zaslání oznámení o zahájení prací na příslušný inspektorát práce.

Obr. 1 Povinnosti zadavatele stavby [O. Boroš]

Každý z výše uvedených bodů povinností zhotovitele je v následujících kapitolách popsán včetně odkazů na konkrétní zákon, nařízení vlády či vyhlášku nařizující tyto povinnosti a vysvětlen pro přiblížení problematiky z pohledu koordinátora BOZP.

2.1 Stanovení koordinátora BOZP

Požadavek na určení koordinátora se řídí § 14 zákona č. 309/2006 Sb., v aktuálním znění. Tomuto požadavku odpovídá rozhodovací proces, ve kterém zadavatel stavby musí posoudit tři následující kritéria:

- 1) počet zhotovitelů podílejících se na realizaci stavby
- 2) je na stavbu vydáno stavební povolení nebo ohlášení
- 3) rozsah stavby

První kritérium odkazuje na odstavec 1 § 14 zákona č. 309/2006 Sb.:

Budou-li na staveništi působit zaměstnanci více než jednoho zhotovitele stavby, je zadavatel stavby povinen určit potřebný počet koordinátorů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen „koordinátor“) s přihlédnutím k rozsahu a složitosti díla a jeho náročnosti na koordinaci ve fázi přípravy a ve fázi jeho realizace. Činnosti koordinátora při přípravě díla a při jeho realizaci mohou být vykonávány toutéž osobou. (1)

Po provedení rozboru textu uvedeného výše vyplívá povinnost určení/neurčení koordinátora. Otázka plnění požadavku by mohla nastat v případě, že zadavatel počítá s působením zaměstnanců více zhotovitelů, ti by však nikdy na stavbě nepracovali zároveň, nikdy by se nepotkali. Zadavatel by každému zhotoviteli vymezil konkrétní den zahájení a termín dokončení. Takto si to lze představit pouze u zanedbatelně malého počtu menších staveb, méně technologicky náročných nebo jen u části technologických etap stavby. Znamenalo by to značné prodloužení procesu výstavby, na který už tak většina zadavatelů tlačí a často bývá významným kritériem výběrového řízení.

V dřívějších dobách bylo možné stavby realizovat jedním zhotovitelem v podobě Okresních stavebních podniků (OSP). Veškeré práce nutné pro realizaci stavby byly schopné pokrýt vlastními zaměstnanci, a proto veškerá opatření týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi zajišťovali pro veškeré pracovníky vyskytující se na stavbě. Toto již v dnešní době není možné na základě

změn ve společnosti a tím spjaté tržní ekonomiky, a proto mají zadavatelé povinnost určit koordinátora BOZP.

Proto zde vznikla potřeba koordinátora BOZP, jehož náplní práce je už dle svého názvu patrná, koordinuje práce zhotovitelů, kteří se při své činnosti potkávají na staveništi a jistým způsobem dochází ke vzájemnému vytváření rizik. Na takto vzniklá rizika koordinátor BOZP navrhuje opatření, která jsou uvedena v Plánu BOZP a zhotovitel se jím musí řídit, aby nedocházelo k ohrožení života a zdraví všech zaměstnanců zhotovitelů/podzhotovitelů.

Druhé kritérium zohledňuje možnost v odstavci 6 § 14 zákona č. 309/2006 Sb. neurčení koordinátora BOZP na základě výstavby svépomocí a na stavby nevyžadující stavební povolení nebo oznámení. Pokud si zadavatel na druhé kritérium odpovím negativně, pak musí zohlednit charakter prováděných prací, zda tyto prováděné práce nejsou stanoveny přílohou č.5 k nařízení vlády č. 591/2006 Sb. a pokud ano, vzniká požadavek na vypracování plánu BOZP, který smí vypracovat pouze odborně způsobilá fyzická osoba, koordinátor BOZP.

Obdobně je na tom třetí kritérium, pokud si na něj zadavatel odpoví negativně, musí znovu zohlednit, zda jsou prováděné práce s rizikem dle přílohy č. 5 k nařízení vlády č. 591/2006 Sb. a z toho plyne stejný požadavek, tedy vypracování plánu BOZP.

Zákon č. 251/2005 Sb., Zákon o inspekci práce, v pozdějším znění lze zadavateli uložit pokutu až do výše 400.000 Kč, v případě neplnění požadavků, konkrétně daných § 17 pro fyzické osoby, obdobně řeší § 30 právnické osoby, Přestupky na úseku bezpečnosti práce odstavce 1, písmene **ze**):

ze) v rozporu s § 14 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci neurčí jednoho nebo více koordinátorů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi

(2)

2.1.1 Stanovení koordinátora BOZP ve fázi přípravy stavby

V současné době se určení koordinátora ve fázi přípravy jeví jako jeden z největších problémů při zabezpečování bezpečnosti práce na staveništi v České republice. Odhadem téměř v 50 % zaslaných oznámeních o zahájení stavby nejsou koordinátoři ve fázi přípravy určeni nebo jsou určeni formálně, resp. jsou uvedeni v oznámení o zahájení prací na stavbě, přičemž k tomuto aktu došlo až v době realizace stavby, kdy například zhotovitel upozornil zadavatele stavby na jeho povinnost. (3)

Často se setkáváme s odpovědí, že zadavatel o této povinnosti nevěděl a nebyl nikým upozorněn. Přitom novelizací vyhlášky ke stavebnímu zákonu, vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb vyhláškou č. 62/2013 Sb., kde v Příloze č. 4: „Rozsah a obsah společné dokumentace pro vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení“ je uvedeno, že projektová dokumentace musí obsahovat i mimo jiné následující informaci v písmeni j):

B.8 Zásady organizace výstavby

- a) potřeby a spotřeby rozhodujících médií a hmot, jejich zajištění,
- b) odvodnění staveniště,
- c) napojení staveniště na stávající dopravní a technickou infrastrukturu,
- d) vliv provádění stavby na okolní stavby a pozemky,
- e) ochrana okolí staveniště a požadavky na související asanace, demolice, kácení dřevin,
- f) maximální zábory pro staveniště (dočasné / trvalé),
- g) maximální produkovaná množství a druhy odpadů a emisí při výstavbě, jejich likvidace,
- h) bilance zemních prací, požadavky na přísun nebo deponie zemin,
- i) ochrana životního prostředí při výstavbě,

- j) **zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi, posouzení potřeby koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci podle jiných právních předpisů⁵⁾,**
- k) úpravy pro bezbariérové užívání výstavbou dotčených staveb,
- l) zásady pro dopravní inženýrská opatření,
- m) stanovení speciálních podmínek pro provádění stavby (provádění stavby za provozu, opatření proti účinkům vnějšího prostředí při výstavbě apod.),
- n) postup výstavby, rozhodující dílčí termíny.

(4)

Zadavatel by tuto informaci měl dostat minimálně od svého projektanta zmínkou v projektové dokumentaci, konkrétně tedy v části B – souhrnná technická zpráva, touto zmínkou to však většinou končí a dále projektant zadavatele nijak neupozorňuje, i když o povinnosti ví.

Takto obdobně stojí v Příloze č. 5: „Rozsah a obsah projektové dokumentace pro ohlášení stavby uvedené v § 104 odst. 1 písm. a) až e) stavebního zákona nebo pro vydání stavebního povolení“, stejné novelizované vyhlášky vyhláškou č. 62/2013 Sb., a v Příloze č. 8: „Náležitosti dokumentace bouracích prací“, vždy v odstavci věnovanému zásadám organizace výstavby/bouracích prací.

Jak vyplývá ze zákona č. 309/2006 Sb., konkrétně novelou č. 88/2016 Sb., kde se hovoří: *Koordinátor podle věty první musí být určen při přípravě stavby od zahájení prací na zpracování projektové dokumentace pro stavební řízení do jejího předání zadavateli stavby... (1)*, tedy jasná povinnost zadavatele stanovit koordinátora BOZP už při zahájení prací na projektové dokumentaci.

Pro zkušeného zadavatele, který má za sebou již několik staveb, se svými povinnostmi se již setkal, a který má zkušenost s problematikou BOZP a jejího zajištění, může být tato informace od projektanta naprosto dostačující. Ve většině případů však i zkušený zadavatelé, tuto povinnost neplní, koordinátor BOZP se

k výkonu své činnosti dostane až ve fázi realizace stavby, má velmi málo času na vytvoření Plánu BOZP, aby koordinátor naplnil své povinnosti, a plán obsahuje pouze obecné požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Plán BOZP se pak stává v očích zhotovitele dokumentem, který pro něj nemá žádnou váhu, zhotovitel se jím neřídí a neprovádí opatření, která jsou tímto plánem navržena pro zajištění ochrany a zdraví všech účastníků dotčených procesem výstavby.

2.1.2 Stanovení koordinátora BOZP ve fázi realizace stavby

Povinnost určit koordinátora BOZP ve fázi realizace stavby zadavatelé ve většině případů plní, může to být ovlivněno faktem, že sami zhotovitelé zadavatele upozorní na tuto povinnost, nebo minimálně chtějí po zadavateli předat zpracovaný Plán BOZP, a to vede ke stanovení koordinátora BOZP.

V knize Ministerstva práce a sociálních věcí ČR se autor zmiňuje o praktikách minulých, kdy zadavatelé chtěli odborně způsobilou fyzickou osobu koordinátora BOZP po zhotoviteli a často tuto podmínku zadávali do výběrového řízení. Toto však není možné, jak stanovuje zákon č. 309/2006 Sb., a tudíž by takto určený koordinátor nebyl řádně určeným. S tímto jsem se však ve své praxi nikdy nesešel, tato publikace byla vydána v roce 2014 a je možné, že k této povinnosti pro zadavatele byla provedena osvěta, spíše se přikláním k názoru, že zkušenosti zadavatelé již o povinnosti vědí, a tedy neduh neurčení koordinátora BOZP při přípravě stavby provádějí čistě z finančního hlediska.

Zadavatelé by měli koordinátora BOZP zasmluvnit pro výkon své činnosti dle povinností stanovených § 18 odst. 2 zákona č. 309/2006 Sb. a § 8 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., a současně smluvně zajistit v rámci smlouvy o dílo (SoD) s vybraným zhotovitelem spolupráci s koordinátorem BOZP na staveništi, jak vyplývá z právních úprav.

Setkáváme se i s postupem státního rezortu, který vlivem vnitřních předpisů postupuje z hlediska povinností zadavatele stavby protizákonně. Zadavatel až po tendru (zadávací řízení) stanoví technický dozor stavebníka a koordinátora BOZP.

Koordinátora BOZP v přípravě neurčil, tedy jeho povinnosti musí splnit koordinátor určený v realizaci a tím vzniká velmi malý prostor pro práci takto zvoleného koordinátora, který má navíc velmi málo času na vytvoření potřebného Plánu BOZP. Toto na opačnou stranu může mít i výhodu, pokud je zhotovitel komunikativní, jelikož vznikající dokument je přímo napasovaný na konkrétního zhotovitele a jím připravovanou stavbu.

2.2 Oznámení o zahájení prací

Stejně tak, jak zákon č. 309/2006 Sb. v aktuálním znění ukládá povinnosti zadavateli určit koordinátora BOZP, tak mu také ukládá povinnost zaslat na příslušný inspektorát práce oznámení o zahájení prací dle § 15 odst. 1 pokud platí alespoň jedno z níže uvedeného:

a) celková předpokládaná doba trvání prací a činností je delší než 30 pracovních dnů, ve kterých budou vykonávány práce a činnosti a bude na nich pracovat současně více než 20 fyzických osob po dobu delší než 1 pracovní den

b) celkový plánovaný objem prací a činností během realizace díla přesáhne 500 pracovních dnů v přepočtu na jednu fyzickou osobu

(1)

je zadavatel stavby povinen doručit oznámení o zahájení prací, jehož náležitosti stanoví prováděcí právní předpis, oblastnímu inspektorátu práce příslušnému podle místa staveniště nejpozději do 8 dnů před předáním staveniště zhotoviteli; oznámení může být doručeno v listinné nebo elektronické podobě. Dojde-li k podstatným změnám údajů obsažených v oznámení, je zadavatel stavby povinen provést bez zbytečného odkladu jeho aktualizaci. Stejnopis oznámení o zahájení prací musí být vyvěšen na viditelném místě u vstupu na staveniště po celou dobu provádění stavby až do ukončení prací a předání stavby stavebníkovi k užívání. Rozsáhlé stavby mohou být označeny jiným vhodným způsobem, například tabulí s uvedením potřebných

údajů. Uvedené údaje mohou být součástí štítku nebo tabule umístované na staveništi nebo stavbě. (1)

Oznámení v elektronické podobě lze podat pomocí e-podatelný, každý oblastní inspektorát má svou adresu dle kraje působnosti. V listinné podobě lze zasílat na adresu sídla inspektorátu, vždy však na dotčený inspektorát místa stavby, nikoliv sídla zadavatele. Veškeré kontakty lze najít na webových stránkách státního úřadu inspekce práce¹. Po obdržení a zpracování oznámení je zasláno podatelnu potvrzení s podacím číslem.

Dobrý den,

Vaše zpráva ve věci "Oznámení o zahájení prací [redacted]" byla přijata 30.10.2019 v 07:56:34 a vyřizuje se pod podacím číslem 4-2019-25914.

Přijal(a):

[redacted]
administrativní pracovník

Obr. 2 - Potvrzení o přijetí oznámení OIP [O. Boroš]

Prováděcí předpis, na který § 15 odst.1 odkazuje, je nařízení vlády č. 591/2006 Sb., konkrétně dle § 5 příloha č. 4. Ta stanovuje náležitosti, které by oznámení mělo obsahovat. Ve zkratce okomentuji jednotlivé body, jelikož dle informací z inspektorátu práce se často v oznámeních objevují informace naprosto nepotřebné a věcné chybí.

1) Datum odeslání oznámení. (5)

Pouze informativní význam pro ověření včasného zaslání před datem předání staveniště zhotoviteli, ve formátu dd.mm.rrrr.

2) Jméno, identifikační číslo osoby, bylo-li jí přiděleno, sídlo/adresa místa bydliště zadavatele stavby (stavebníka). (5)

Identifikační údaje zadavatele stavby, nutno uvést IČO.

3) Přesná adresa, popřípadě popis umístění staveniště. (5)

¹ www.suip.cz

Informace pro inspektorát, kde provést kontrolu, v případě novostaveb nutno uvést údaje z katastru, číslo parcely.

- 4) *Druh stavby, její stručný popis včetně uvedení prací a činností podle přílohy č. 5 k tomuto nařízení, pokud mají být na stavbě prováděny.*
(5)

Tento bod bývá nejvíce problematický, přitom inspektorát požaduje 2 informace, o jaký typ stavby se jedná, tedy stručný popis např. novostavby, přístavba, stavební úprava, nástavba, odstranění, modernizace, zateplení pláště, revitalizace, výměna technologie atp. Druhá informace má obsahovat seznam prací a činností vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života dle Přílohy č. 5 stejného nařízení vlády č. 591/2006 Sb., uvedených v Tab. 1

- 5) *Jméno, identifikační číslo osoby, bylo-li jí přiděleno, sídlo/adresa místa bydliště zhotovitele a fyzické osoby zabezpečující odborné vedení provádění stavby, popřípadě osoby vykonávající technický dozor stavebníka.* (5)

Identifikační údaje zhotovitele stavby, nutno uvést IČO.

- 6) *Jméno, identifikační číslo osoby, bylo-li jí přiděleno, a sídlo/adresa místa bydliště, číslo platného osvědčení koordinátora při přípravě stavby.* (5)

Identifikační údaje o koordinátorovi BOZP při přípravě stavby, nutno uvést číslo platného osvědčení.

- 7) *Jméno, identifikační číslo osoby, bylo-li jí přiděleno, a sídlo/adresa místa bydliště, číslo platného osvědčení koordinátora při realizaci stavby.* (5)

Identifikační údaje o koordinátorovi BOZP během realizace stavby, nutno uvést číslo platného osvědčení.

- 8) *Datum předání staveniště zhotoviteli a datum plánovaného ukončení prací.* (5)

Pouze informativní význam pro inspektorát, datum je nutné uvést ve formátu dd.mm.rrrr.

9) Odhadovaný maximální počet fyzických osob na staveništi. (5)

Tato informace má návaznost na § 15, který určuje povinnost o zaslání oznámení. Tudíž se z této a předcházející informace lze ověřit naplnění povinnosti. Jedná se o odhad, který by měl být uveden jedním číslem, nikoliv rozmezím.

10) Plánovaný počet zhotovitelů na staveništi. (5)

Opět uvést pouze jedno číslo, lze zjistit ze smlouvy o dílo, pokud zhotovitel již zná subdodavatele, kteří budou pro něj provádět práce.

11) Identifikační údaje o zhotovitelích na staveništi. (5)

Pokud jsou zhotovitelé známi pak zadavatel uvede jejich identifikační údaje. V případě, kdy zhotovitelé ještě nejsou známi, zadavatel nevyplní, a až budou vybráni, zadavatel provede aktualizaci oznámení a doplní. Jedná se o hlavní zhotovitele (ve smyslu množství práce prováděné na stavbě), například zhotovitelé provádějící zemní práce, monolitické konstrukce nebo jejich montáž, montáž ocelových konstrukcí, zdění, hydroizolace, zateplovací systém atp.

12) Jméno, příjmení a podpis zadavatele stavby, popřípadě fyzické osoby oprávněné jednat jeho jménem. (5)

Na konci oznámení musí být podpis zadavatele, popřípadě osoby jí zastupující, na základě plné moci nebo jen dokládajícím dokumentem, a to celým jménem osoby a jejím podpisem. Nelze nahradit podpisem technických dozorů či koordinátora BOZP.

Tab. 1 – Příloha č.5 k nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích [zakonyprolidi.cz]

Práce a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví, při jejichž provádění vzniká povinnost zpracovat plán BOZP	
1.	Práce vystavující zaměstnance riziku poškození zdraví nebo smrti sesuvem uvolněné zeminy ve výkopu o hloubce větší než 5 m.
2.	Práce související s používáním nebezpečných chemických látek a směsí klasifikovaných podle přímo použitelného předpisu Evropské unie jako akutně toxické kategorie 1 a 2 nebo při výskytu biologických činitelů podle zvláštních právních předpisů.
3.	Práce se zdroji ionizujícího záření, pokud se na ně nevztahují zvláštní právní předpisy.
4.	Práce nad vodou nebo v její těsné blízkosti spojené s bezprostředním nebezpečím utonutí.
5.	Práce, při kterých hrozí pád z výšky nebo do volné hloubky více než 10 m.
6.	Práce vykonávané v ochranných pásmech energetických vedení, popřípadě zařízení technického vybavení.
7.	Studnařské práce, zemní práce prováděné protlačováním nebo mikrotunelováním z podzemního díla, práce při stavbě tunelů, pokud nepodléhají doзору orgánů státní báňské správy.
8.	Potápěčské práce.
9.	Práce prováděné ve zvýšeném tlaku vzduchu (v kesonu).
10.	Práce s použitím výbušnin podle zvláštních právních předpisů.
11.	Práce spojené s montáží a demontáží těžkých konstrukčních stavebních dílů kovových, betonových, a dřevěných určených pro trvalé zabudování do staveb.

Jak zákon č. 309/2006 Sb., § 15 odst.1 uvádí, vyvěšené oznámení o zahájení prací může být, u rozsáhlých staveb, nahrazeno informační cedulí, která však musí splňovat veškeré náležitosti dle přílohy č. 5 nařízení vlády 591/2006 Sb. Tyto informační cedule však ve většině případů nesplňují náležitosti nařízení vlády. Stavby

financované z Evropských fondů mají informační tabule za povinnost, se stanoveným obsahem i rozměrem. Náležitosti oznámení o zahájení prací však také nesplňují.

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE | Pro vodu,
Fond soudržnosti | vzduch a přírodu

Čistá Jizera I – město Jilemnice

Výstavba kanalizace v délce 3,72 km. Rekonstrukce kanalizace v délce 0,75 km. Realizací akce bude vytvořen předpoklad pro připojení dalších 226 EO na kanalizaci. Na ČOV v Jilemnici bude možno odstranit znečištění 8,9 t/rok CHSKCr a 3,8 t/rok NL.

Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií – Fondem soudržnosti a Státním fondem životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí.

Datum zahájení realizace projektu: 15. 4. 2009
Datum ukončení realizace projektu: 30. 9. 2010
Celkové uznatelné náklady: 49 172 309 Kč
Dotace EU z OPŽP: 32 183 276 Kč (65,45 %)
Dotace SFŽP ČR / státního rozpočtu: 1 893 134 Kč (3,85 %)
Příspěvek příjemce dotace: 15 095 899 Kč (30,70 %)

Řídící orgán: Ministerstvo životního prostředí
Zprostředkující subjekt: Státní fond životního prostředí ČR
Příjemce podpory: Vodohospodářské sdružení Turnov
Projektant: VIS, a. s., Hradec Králové
Zhotovitel: Lubomír Dvořák, Havlíčkův Brod

Obr. 3 – Informační cedule stavby financované z Evropských fondů [www.vhsturnov.cz]

2.2.1 Příklad oznámení o zahájení prací

Pro příklad Oznámení o zahájení prací na akci Kanalizace Proseč V. etapa, zadavatel město Proseč. Na první pohled je patrné, a i to autor v oznámení zmiňuje, že oznámení bylo vypracováno koordinátorem BOZP. I přes to oznámení vykazuje často prováděné chyby, například v bodě 4. adresa staveniště je uvedeno katastrální území Proseč, město, které má přes 2000 obyvatel, v tomto případě by šlo použít označení názvu ulice, kde se výstavba kanalizace prováděla. Oznámení dále neobsahuje koordinátora při přípravě stavby, můžeme tedy vyvodit, že zhotovitel, město Proseč, nesplnilo požadavek na ustanovení koordinátora BOZP při přípravě nejspíše z důvodu neznalosti povinností. Jelikož už v samotném oznámení jsou uvedeni 2 zhotovitelé a vyskytují se zde práce s rizikem dle přílohy č. 5 k nařízení vlády č. 591/2006 Sb.

**Oblastní inspektorát práce pro
Královéhradecký kraj a Pardubický kraj**
Říční 1195/5, 501 01 Hradec Králové
IČ: 75046962
E-mail: hradec@suip.cz
Tel.: 950 179 800, 739 327 170

Oznámení dle § 15 odst. 1 zákona 309/2006 Sb., o zahájení prací na stavbě

1. **Název stavby:** „Kanalizace Proseč – V. etapa“
2. **Datum odeslání oznámení:** 09. 04. 2017
3. **Zadavatel stavby:** **Město Proseč**
náměstí Dr. Tošovského 18, 539 44 Proseč
IČ: 00270741
Bc. Jan Macháček, starosta
Tel. 469 321 137
E-mail mesto@prosec.cz
4. **Adresa staveniště:** katastrální území Proseč
5. **Druh stavby:** Rozšíření kanalizační sítě města Proseč
- Práce dle přílohy č.5 NV č. 591/2006 Sb.
- práce spojené s montáží a demontáží těžkých konstrukčních stavebních dílů kovových, betonových, dřevěných určených pro trvalé zabudování do staveb
6. **Zhotovitel stavby:** „Sdružení pro výstavbu kanalizace Proseč – V. etapa“
- Zastoupené společností: AGILE spol. s r.o.,
Mírové náměstí 133,
562 01 Ústí nad Orlicí,
IČ: 15030741
- Stavbyvedoucí: Jan Čulík, +420 602 698 392
7. **Koordinátor - příprava stavby:** -----
8. **Koordinátor - realizace stavby:** Ing. Jan Svoboda, Družby 337, Pardubice
evidenční číslo: ECON/ 04/ KOO/ 2013
9. **Datum předání staveniště zhotoviteli:** 24. 04. 2017

Stránka 1 z 2

10. Datum ukončení prací (předpoklad): 30. 11. 2017

11. Počet osob na staveništi (odhad): 15

12. Počet zaměstnavatelů na staveništi (odhad): 3

13. Identifikační údaje o zaměstnavatelích na staveništi:

AGILE spol. s r.o.,
Mírové náměstí 133,
562 01 Ústí nad Orlicí,
IČ: 15030741,

PP-GROUP.cz s.r.o.
Pasecká 378,
539 44 Proseč
IČ: 28829913

14. Oprávněná osoba zadavatele stavby:

Bc. Jan Macháček, starosta města
Tel. +420 469 321 137
E-mail mesto@prosec.cz

Vypracoval:

Ing. Jan Svoboda, koordinátor BOZP na staveništi
Tel. +420 605 503 373
E-mail koordinator@jkssubax.cz

Oznámení bylo vypracováno na základě plné moci zadavatele stavby pro koordinátora BOZP na staveništi ze dne 26. 01. 2017 – viz. příloha.

Přehled prací a činností se zvýšeným ohrožením (rizikové faktory)			
1.	Práce ve výkopu o hloubce větší než 5m	NE	
2.	Práce s toxickými látkami	NE	
3.	Práce s ionizujícím zářením	NE	
4.	Práce nad vodou	NE	
5.	Práce ve výšce nad 10m	NE	
6.	Práce v ochranných pásmech	NE	
7.	Studnařské práce	NE	
8.	Potápěčské práce	NE	
9.	Práce ve zvýšeném tlaku vzduchu	NE	
10.	Práce s výbušninou	NE	
11.	Práce s montáží těžkých dílů zabudovaných do stavby	NE	

Doporučená opatření

Rizikové pracovní procesy musí být prováděny dle schválených technologických postupů jednotlivých dodavatelů. Jejich provádění bude v dostatečném předstihu oznámeno hlavnímu stavbyvedoucímu. Ten ve spolupráci s koordinátorem BOZP stanoví podmínky pro provádění rizikových stavebních procesů

Obr. 6 - DPS Kanalizace Proseč – V. etapa [mestoprosec.cz]

Dokumentace, dle vyhlášky č. 499/2006 Sb., v aktuálním znění, pro provedení stavby v části B Souhrnná technická zpráva v bodě B8 Zásady organizace výstavby v odstavci j) zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi, posouzení potřeby koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci podle jiných právních předpisů, popisuje obecně, co obsahuje Plán BOZP a dle jakého paragrafu se stanovuje koordinátor BOZP. Nikde zde není jasná informace pro zadavatele, zda má povinnost koordinátora v přípravě stavby určit potažmo zajistit vypracování Plánu BOZP. Projektant také v příložené tabulce, Obr. 6, u všech rizikových prací vyhodnotil, že se nebudou provádět, i když oznámení o zahájení prací obsahuje bod 11. Práce spojené s montáží a demontáží těžkých konstrukčních stavebních dílů kovových, betonových, a dřevěných určených pro trvalé zabudování do staveb, což se u stavby kanalizace dá očekávat v podobě montáže betonových revizních šachet. V tomto

případě projektant nesplnil svou povinnost a zadavatel se tuto informací dozvěděl až během realizace.

Poslední chybou oznámení je absence podpisu zadavatele i přes to, že je v oznámení zmíněn, namísto něho je zde podpis koordinátora BOZP, který v tomto případě vykonával i činnost technického dozoru stavebníka.

2.3 Součinnost s koordinátorem BOZP

Spolupráce zadavatele stavby s koordinátorem BOZP je pro hladký průběh stavebního procesu velmi důležitá, stejně jako spolupráce s technickým dozorem stavebníka (TDS). Pokud zhotovitel vycítí manažerskou slabost zadavatele, který nespolečně pracuje s TDS nebo s koordinátorem BOZP, stavba se pak může ubírat k horšímu výsledku, ať už to je na straně kvality prací nebo bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Proto pokud zadavatel dostane popud od TDS nebo koordinátora, že zhotovitel opakovaně neplní nebo vůbec nereaguje na připomínky, musí okamžitě a rázně zasáhnout, nejlépe v rámci smlouvy o dílo (SoD) se zhotovitelem. Je pravidlem, že dokud zadavatel stavby nezasáhne do peněz zhotovitele v podobě sankcí dle SoD, výrazné změny v chování zhotovitele se nestanou. Jak bylo zmíněno, v případě nereagování ze strany zadavatele, toto bývá prvními kroky, které mohou vést ke zhoršení kvality, BOZP nebo k neúspěchu stavebního procesu.

Zadavatel má dále povinnost předat veškeré dokumenty potřebné pro výkon činnosti koordinátora BOZP. To se zejména týká dokumentů pro zpracování Plánu BOZP, tedy projektové dokumentace. Pokud zadavatel určí koordinátora BOZP ve fázi přípravy stavby a zasmluvní projektanta a koordinátora ke vzájemné spolupráci, pak má tuto povinnost vyřešenou v rámci přípravy stavby. Během realizace pak musí zadavatel zajistit, aby byl koordinátorovi předán harmonogram prací zhotovitele, aby mohl koordinátor v realizaci aktualizovat Plán BOZP vlivem součinnosti více zhotovitelů, a pokud došlo ke změně osoby koordinátora BOZP pak i tento koordinátor musí obdržet finální projektovou dokumentaci.

Součinnost zadavatele stavby s koordinátorem BOZP nastává ve chvíli, kdy zhotovitel neplní povinnosti vůči koordinátorovi BOZP, který dle zákona č. 309/2006 Sb., § 18, odstavce 2, písmene a, bodu 2:

upozornit zhotovitele na nedostatky v uplatňování požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci zjištěné na pracovišti převzatém zhotovitelem, nebo na nedodržení plánu, a vyžadovat zjednání nápravy; k tomu je oprávněn navrhnout přiměřená opatření

(1)

Pak koordinátor postupuje dle bodu následujícího:

oznámit zadavateli stavby případy podle bodu 2, nebyla-li zhotovitelem neprodleně přijata přiměřená opatření ke zjednání nápravy; na základě tohoto oznámení je zadavatel stavby povinen přijmout opatření k odstranění nedostatků vytýkaných koordinátorem

(1)

Nezkušeností nebo snad strachem z toho, že zhotovitel přeruší práce a nebude nadále stavět dle smlouvy o díly, se zadavatelé staveb bojí přikročit k jakémukoliv nátlaku na zhotovitele. I když smlouva o dílo obsahuje sankce při neplnění podmínek, z nichž BOZP je jednou z nich, zadavatelé k nim nepřistoupí a oznámení koordinátora o neplnění náprav nechávají bez povšimnutí.

Žádný účastník procesu výstavby si nepřeje, aby se stavby díla protahovala nebo v krajních případech zastavila, ale někteří zhotovitelé při neplnění podmínek začínají s výhrůzkami k zadavateli s ukončením prací, pokud budou z nějakého důvodu sankciováni. Toto se děje většinou u zahraničních firem a zadavatelé pak stojí před těžkým rozhodnutím, jak s takto komunikujícím zhotovitelem dále jednat či spolupracovat a zda se pouštět do soudních sporů. Toto je důsledkem výběrových řízení zaměřených pouze na cenu díla.

Zákon č. 251/2005 Sb., Zákon o inspekci práce, v pozdějším znění lze zadavateli uložit pokutu až do výše 1.000.000 Kč, v případě neplnění požadavků, konkrétně

daných § 17 pro fyzické osoby, obdobně řeší § 30 právnické osoby, Přestupky na úseku bezpečnosti práce odstavce 1, písmene **z**):

z) neplní povinnost zhotovitele poskytovat koordinátorovi bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi součinnost, ačkoli k tomu má povinnost podle zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

(2)

A dále dle písmene **zg**):

zg) v rozporu s § 14 zákona o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nezajistí součinnost všech zhotovitelů nebo jiné osoby s koordinátorem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi po celou dobu přípravy a realizace stavby

(2)

V druhém případě zadavateli stavby hrozí pokuta až do výše 400.000 Kč.

2.4 Vztah zadavatele staveb k BOZP

Zadavatel stavby by měl mít z hlediska BOZP alespoň minimální znalosti, často však stačí zdravý rozum, aby si uvědomil, že něco není v pořádku. Daleko důležitější je však z pohledu koordinátora BOZP, aby měl zadavatel pozitivní vztah k BOZP obecně. Nezáleželo mu pouze na splnění finančního záměru a zisku, ale aby měl ve svých hodnotách BOZP a prosazoval ho během realizace stavby. Toto obnáší finanční prostředky, které budou vynaloženy na zajištění bezpečného pracoviště. Pokud zadavateli stavby nezáleží na tom, že jím vybraný zhotovitel nechává své pracovníky pracovat na nebezpečném, nezajištěném pracovišti, které se stává tikající bombou, kde může dojít kdykoliv k neštěstí. Takový zadavatel může tvrdit, že tyto prostředky jsou vynaloženy „navíc“. Tento typ zadavatele, si musí uvědomit, že vlivem jeho rozhodnutí může pracovník, na stavbě jím vybraného zhotovitele, přijít k úrazu, bohužel často i ke smrtelnému.

Jak je názorně vidět v Tab. 2, stavebnictví se podílí téměř čtvrtinou (23,4 %) počtu smrtelných úrazů napříč všemi odvětvími. Přitom celkový počet pracovníků v odvětví stavebnictví je pouhých 5 % a z pohledu smrtelných úrazů je velmi rizikovým odvětvím. Proto je nutné z pozice zadavatele stavby dbát a klást důraz na dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ve smyslu prevence rizik a vyžadovat to od vybraného zhotovitele a jeho podzhotovitelů.

Tab. 2 - Smrtelné pracovní úrazy v ČR v letech 2013-2017 [VÚBP. Analýza smrtelné pracovní úrazovosti v ČR v roce 2017 - tabulková část]

kód	odvětví (CZ-NACE), graf 3.1.1 - 3.1.2 - 3.2.1	2013	2014	2015	2016	2017	pojištěnci
A.	Zemědělství, lesnictví, rybářství	11	7	11	10	15	110 822
B.	Těžba a dobývání	4	9	6	4	2	25 539
C.	Zpracovatelský průmysl	21	23	28	17	19	1 232 014
D.	Výroba a rozvod elektřiny a j. energie	1	1	-	-	2	34 757
E.	Zásobování vodou; činnost s odpady	2	3	4	3	1	57 436
F.	Stavebnictví	24	33	33	23	22	233 008
G.	Velkoobchod, maloobchod; opravy motor. vozidel	6	9	7	8	4	627 907
H.	Doprava a skladování	18	21	19	25	19	297 796
I.	Ubytování, stravování a pohostinství	1	1	3	-	3	142 845
J.	Informační a komunikační činnosti	1	1	-	1	-	130 507
K.	Peněžnictví a pojišťovnictví	1	-	-	-	-	95 811
L.	Činnosti v oblasti nemovitosti	2	1	2	3	2	71 292
M.	Profesní, vědecké a technické činnosti	2	2	6	4	4	221 090
N.	Administrativní a podpůrné činnosti	7	2	7	4	-	280 163
O.	Veřejná správa a obrana; povinné soc. zabezp.	4	1	3	1	1	269 284
P.	Vzdělávání	3	-	1	1	-	351 570
Q.	Zdravotní a sociální péče	-	-	1	-	-	356 536
R.	Kulturní, zábavní a rekreační činnost	-	1	1	-	-	66 400
S.	Ostatní činnosti	1	1	-	1	-	66 994
T.+U.	Činnosti domácností / exteritoriálních organizací	-	-	-	-	-	54
	nezjištěno	1	-	-	-	-	-
	celkem ČR	110	116	132	105	94	4 671 825

3 Povinnosti projektanta stavby

Před novelou vyhlášky č. 499/2006 Sb., byli projektanti odpovědni za vypracování Plánu BOZP koordinátorem BOZP, jelikož plán byl dle vyhlášky součástí projektové dokumentace odevzdané zadavateli. K tomuto kroku vedl projektanty fakt, že z důvodu ceny zakázky projektu museli zajistit a zaplatit koordinátora BOZP a jím vypracovaný plán, v rámci jejich zakázky. V důsledku to mohlo mít pozitivní vliv na situaci, jelikož se běžně dělo, že Plán BOZP byl vypracovaný neoprávněnou osobou, a ztrácel svůj smysl. Novela by tedy vedla ke zlepšení stavu, Plány BOZP by byly vytvářeny odborně způsobilými osobami, bohužel novela vyhlášky vedla k opaku. Skutečnost, že se projektanti zbavily povinnosti zajištění vypracování Plánu BOZP a v projektové dokumentaci pouze uvádějí, v lepších případech, povinnost zadavatele stavby zajistit odborně způsobilou osobu koordinátora BOZP.

Odpovědnost projektanta by neměla končit informací v souhrnné technické zprávě zhodnocením, zda je či není koordinátor BOZP zapotřebí, ale sám projektant by měl usilovat o ustanovení koordinátora BOZP, pokud vyhodnotil jeho potřebu, ať už pouze z důvodu nutnosti vypracování Plánu BOZP v přípravné fázi projektu, nebo jeho potřeby ve fázi realizace stavby. Se stanoveným koordinátorem by měl pak vzájemně spolupracovat na odladění projektu z hlediska realizace na BOZP, které bude řešit Plán BOZP.

3.1 Spolupráce projektanta a koordinátora BOZP

V následující tabulce je nastíněna spolupráce projektanta a koordinátora BOZP ve fázi přípravy stavby, kdy současně vzniká projektová dokumentace a Plán BOZP. Plán BOZP musí být vytvořen již v přípravné fázi, musí být součástí výběrového řízení, aby zhotovitel věděl, jaká opatření bude nutno provést pro zajištění BOZP na staveništi v návaznosti na projektovou dokumentaci. Tato opatření musejí být zohledněna do ceny díla právě proto, aby ve fázi realizace nedocházelo k problému nezajištění těchto opatření a vzniku nebezpečných situací.

Jak již bylo zmíněno výše, projektant by měl do jisté míry na zadavatele vytvářet tlak, pokud zadavatel neurčil koordinátora BOZP i přes pozitivní zhodnocení projektantem o jeho potřebě. Vzájemná spolupráce pak vede k lepší přípravě projektu, ke kvalitnějšímu a bezpečnějšímu projektu pro zhotovitele k realizaci.

Zadavatel by v tomto případě měl zasmluvnit obě strany, projektanta a koordinátora BOZP, ke vzájemné spolupráci.

Tab. 3 – Tabulka součinnosti projektanta a KOO BOZP [VLČKOVÁ, Jitka. Nové přístupy k zajištění bezpečných pracovních postupů na stavbách a ochrany třetích osob při stavební výrobě. Brno, 2018. Disertační práce]

ČINNOST v době přípravy stavby:	PROJEKTANT – stanoví podmínky provádění stavby - tj. popíše a graficky zdokumentuje:	KOORDINÁTOR BOZP – zpracuje plán BOZP:
Konstrukční návrh stavby	Informace známé z územního řízení, stavební situace se zakreslením stávajícího i nového stavu, řešení inženýrských sítí, geologický průzkum, technické a technologické řešení stavby, řešení technické a dopravní infrastruktury	= vstupní údaje = podklady pro zpracování Plánu BOZP
Podklady z jednání z předchozího stupně PD	Shromáždění všech potřebných informací	= vstupní údaje = podklady pro zpracování Plánu BOZP
Podklady z obhlídky staveniště	Odstraňované a ponechané objekty, sítě, zeleň, stav příjezdových komunikací, nutné úpravy z hlediska veřejného zájmu, možnost využití stávajících objektů	= vstupní údaje = podklady pro zpracování Plánu BOZP
Stručný popis stavby	Skutečný stav na staveništi před zahájením prací (ornice či jiné zpevněné plochy na staveništi, zeleň, stávající objekty a inženýrské sítě atd.), informace o stávajících objektech	- identifikace rizik souvisejících s danou činností - opatření pro eliminaci rizik - environmentální plán
Rozsah stavby	Členění na stavební objekty, postup výstavby rozhodujících stavebních objektů a provozních souborů a časové vazby mezi nimi	Registr právních předpisů
Údaje o staveništi	Předpokládané úpravy staveniště	Identifikace rizik souvisejících s danou činností. Opatření pro eliminaci rizik
	Obvod staveniště a okolní zástavba (určení druhu oplocení)	Úpravy z hlediska veřejného zájmu
	Přístupy na staveniště (vjezdy, výjezdy, přechody)	Úpravy z hlediska veřejného zájmu
	Návrh dopravních tras	

	Nutné zábory pro realizaci stavby (trvalé, dočasné ...)	
	Velikost ploch a způsob jejich využití, logistika	
	Technická infrastruktura a ochranná pásma	
	Přeložky sítí	Úpravy z hlediska veřejného zájmu
Ochrana třetích osob	Omezení provozu na veřejných komunikacích	Ochrana staveniště a ochrana třetích osob
	Ochrana obyvatelstva a zajištění přístupu osob s omezenou schopností pohybu a orientace	Určení ochranných bezpečnostních prvků
Ochrana před hlukem	Vliv staveniště na okolí. Oplocení	
Ochrana životního prostředí a hospodaření s odpady	Oddělené skladování Způsob likvidace odpadu ze stavební činnosti	Upozornění na práce s nebezpečným odpadem Havarijní opatření
Provádění prací	Rozhodující práce a činnosti prováděné na stavbě (zajištění a provádění výkopových prací, čerpání vody... všech etap výstavby)	Soupis hlavních prací a opatření pro eliminaci rizik Konzultace výběru technologie a náročnosti bezpečnostních opatření Po výběru zhotovitelů doplnění navržených technologií
	Strojní vybavení pro rozhodující práce	Plán zdvihacích prací
	Požadavky na energie	Plán dočasných rozvodů
	Požární bezpečnost	Havarijní plán a určení shromaždiště v případě vzniku mimořádné události
Bezpečnost práce	Vytipování prací	Plán BOZP

V některých případech se opatření uvedená Plánem BOZP netýkají pracovníků zhotovitele, ale jsou navržena pro ochranu zdraví třetích osob, které jsou stavbou dotčeny ať už krátkodobě v podobě kolemjdoucích, tedy zajištění bezpečného pohybu v blízkosti staveniště a vjezdů do stavby, z pohledu zhotovitele zajištění proti neoprávněnému vstupu nepovolaných osob, nebo dlouhodobě v pozici sousedů stavby.

4 Povinnosti zhotovitele stavby

Někteří zhotovitelé si v praxi myslí, že zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je věcí ceny díla. Setkáváme se s názory, že v případě navýšení finančních zdrojů by bezpečnost na stavbě zajišťovali „více“. Toto je však nepřijatelné tvrzení, jelikož povinností každého zaměstnavatele je předcházet ohrožení života a zdraví svých zaměstnanců při práci, a tedy zákonné požadavky na BOZP jsou pro zhotovitele minimální standard, který musí být vždy splněn.

4.1 Základní ustanovení

Zákon č. 309/2006 Sb., upravující vztah a povinnosti zadavatele stavby k výkonu činnosti koordinátora BOZP, obdobně upravuje vztah mezi zhotovitelem stavby a koordinátorem BOZP konkrétně § 16 kde,

Zhotovitel je povinen

- a) *nejpozději do 8 dnů před zahájením prací na staveništi písemně informovat určeného koordinátora o pracovních a technologických postupech, které pro realizaci stavby zvolil, o řešení rizik vznikajících při těchto postupech, včetně opatření přijatých k jejich odstranění,*

- b) *poskytovat koordinátorovi součinnost potřebnou pro plnění jeho úkolů po celou dobu svého zapojení do přípravy a realizace stavby, zejména mu včas předávat informace a podklady potřebné pro zhotovení plánu a jeho změny, brát v úvahu podněty a pokyny koordinátora, zúčastňovat se zpracování plánu, tento plán dodržovat, zúčastňovat se kontrolních dnů a postupovat podle dohodnutých opatření, a to v rozsahu, způsobem a ve lhůtách uvedených v plánu.*

(1)

Z požadavku bodu a) pro zhotovitele vyplývá, že se musí v určené době spojit s koordinátorem BOZP a informovat ho o technologických postupech, pracích, které

plánuje provádět, nebo jeho subdodavatel na staveništi. Z takto zjištěných informací koordinátor BOZP reaguje, vzhledem k vytvořenému Plánu BOZP, zda takto technologicky prováděné práce jsou v souladu nebo jsou technologicky odlišné a je potřeba upravit Plán BOZP.

V praxi se setkáváme s technologickými postupy (TP), které jsou vypracovány pouze v obecné rovině po stránce technologické. TP by měly být vždy konkrétní na danou stavbu, technologie se nemusí měnit, ta stále zůstává stejná, ale podmínky jsou na každé stavbě jiné, a právě tyto podmínky je nutno v TP zmínit. Jak jsem již zmiňoval, samotný technologický postup je v dokumentu z pravidla dobře popsán, co ale TP nejčastěji chybí je konkrétnost ve věci BOZP. Ve většině z nich se dozvíte, že se pracovník má řídit zákonem č. 309/2006 Sb., nařízením vlády č. 591/2006 Sb., a pokud se jedná o práce ve výšce, tak nařízením vlády č. 362/2005 Sb., a další. Poté nejčastěji bývá zmínka o osobních ochranných pracovních pomůckách (OOPP), které musí pracovník používat. Takovéto TP jsou z pohledu BOZP naprosto neakceptovatelné. Pracovník by po přečtení tohoto TP měl znát veškeré podmínky, které jsou konkrétní k výkonu činnosti, na kterou je TP zpracovaný.

Díky tomuto faktu se TP často ze strany koordinátora BOZP připomínají, a k odsouhlasení mnohdy dochází již během provádění dané činnosti, v některých případech až po jejím skončení. Jelikož samotný požadavek písemného informování koordinátora BOZP 8 dní před zahájením prací nebývá dodržován a koordinátor se dozvídá během své kontroly, že byly zahájeny nové činnosti na stavbě.

Druhý požadavek má za úkol docílit součinnosti zhotovitele s koordinátorem BOZP tak, aby koordinátor plnil povinnosti jemu určené zákonem č. 309/2006 Sb.

Díky zanedbání povinností zadavatele stavby se Plán BOZP k zhotovitelům dostane v lepším případě během předání staveniště od koordinátora určeného zadavatelem v realizaci stavby. Proto zhotovitelé k tomuto plánu nahlíží pouze jako na dokument, který mají v deskách zastrčený ve skříni ve stavební buňce, a ne jako na dokument, který by pro ně měl být závazný obdobně jako projektová dokumentace, řídit se dle něj a provádět opatření navržená koordinátorem BOZP,

popřípadě ve spolupráci s koordinátorem navrhnout a provést jiný způsob zajištění, to vše po projednání na kontrolních dnech vedených koordinátorem BOZP.

4.2 Předání pracoviště podzhotoviteli

U menších a středně velkých stavebních firem se setkávám ze strany zhotovitele s absencí předání pracoviště s ohledem na zajištění BOZP s podzhotoviteli. Jedná se o zápis o předání dílčích pracovišť, nikoliv předání staveniště. Často však záleží také na autorizovaných stavbyvedoucích, jejich zkušenostech a znalostech povinností v této oblasti. Během šetření úrazů inspektorátem práce tyto předávací protokoly inspektoři oceňují, z důvodu jasného vymezení pracoviště, určení komunikací pro přístup na pracoviště atd. Zápis o předání pracoviště by měl obsahovat tyto náležitosti:

- a) Identifikační údaje obou stran (generální dodavatel a jeho podzhotovitel), včetně odpovědných osob a kontaktů
- b) Definici pracoviště, technický popis a způsob ohraničení pracoviště, ideálně doplnit o přílohu se zákresem pracoviště (pokud se pracoviště mění, je nutné tuto přílohu aktualizovat např. pracovní kartou, která vyznačuje místo pracoviště a obsahuje rizika hrozící zaměstnancům)
- c) Stanovení přístupu a evidenci osob na staveništi, větší ale i střední stavby již používají elektronickou evidenci osob pomocí přístupových karet nebo dokonce na základě rozpoznávání obličeje
- d) Vymezení zázemí, skladů, sociálního zařízení, přístupu k pitné vodě, lékárničky
- e) Zajištění pracoviště z hlediska PO, umístění přenosných hasicích přístrojů, ohlašovna požáru, umístění shromaždiště
- f) Zajištění pracoviště z hlediska BOZP, kolektivní ochrana, bez kolektivní ochrany s nutností zhotovení podzhotovitelem, osobní zajištění
- g) Informace o dalších podzhotovitelích, KD koordinátora BOZP, vzájemné seznámení s riziky

Přílohou k tomuto předání pracoviště by mohl být dokument Pracovní karty pro podzhotovitele, ve které si jasně vymezí pracoviště. Karta je vydávána na omezený čas nebo do doby změny pracoviště, takže vedení stavby má přehled o prováděných pracích a vzniklých rizicích. Podzhotovitel je v dokumentu seznámen s riziky, která mohou hrozit jeho zaměstnancům během výkonu činnosti, ale i rizikům, která se vyskytují v jejich blízkém okolí.

Pracovní karta podzhotovitele			
Název stavby:			
Podzhotovitel:			
Odpovědný zástupce: (podzhotovitele)			
Datum a čas vystavení:		Platnost do:	

Technologický postup č.:	
Popis práce:	
Místo pracoviště: Přístup k pracovišti:	
VLOŽIT SITUACI STAVBY	

Obr. 7 - Pracovní karta 1/4

Rizikové práce

Nutno informovat vedení stavby

☐		☐		☐		☐	
	Zemní práce		Zdvihací operace		Práce ve výšce		Práce s rizikem požáru

Nutná kontrola stanovených opatření

☐		☐		☐	
	Stroje a zařízení		Dočasné konstrukce		Ochranná pásma

Nebezpečí v rámci pracoviště a blízkého okolí:

☐		☐		☐		☐		☐	
	Elektrické nebezpečí		Nebezpečí pádu		Ohrožení veřejnosti		Pád materiálu při manipulaci		Nebezpečí výbuchu
☐		☐		☐		☐		☐	
	Nestabilní podloží		Práce v blízkosti vody		Práce za provozu		Padající předměty		Vliv počasí
☐		☐		☐		☐		☐	
	Ostré předměty		Stlačení končetiny		Pohyblivé části strojů		Propadnutí		Zakopnutí, uklouznutí
☐		☐		☐		☐		☐	
	Chemické látky		Prach		Vibraci		Hluk		Horké povrchy

Obr. 8 - Pracovní karta 2/4

☐ Jiná nebezpečí	<p>.....</p> <p>.....</p>
--	---------------------------

Stanovená opatření

Stroje a zařízení	
☐ Oprávnění k obsluze ☐ Vymezení pracoviště a zajištění před vstupem nepovolaných osob	☐ Kontrola před uvedením do provozu ☐ Stanovené signály pro komunikaci
Dočasné konstrukce	
☐ Oprávnění pro montáž ☐ Předání/převzetí konstrukce ☐ Periodická kontrola konstrukce	☐ Seznámení s montážním návodem/technologickým postupem
Ochranná pásma	
☐ Povolení správce inženýrské sítě ☐ Vymezení a označení ochranného pásma	☐ Seznámení s technologickým postupem ☐ Havarijní postup

Osobní ochranné pracovní pomůcky (OOPP):

Základní povinná OOPP	
------------------------------	---

Specifické dle prováděné činnosti:

☐ Ochrana sluchu	☐ Ochrana proti prachu	☐ Ochrana zraku	☐ Postroj pro práci ve výšce	☐ Svářečská maska a nehořlavé oblečení
--	--	--	--	--

Obr. 9 - Pracovní karta 3/4

4.3 Odpovědnost za BOZP na stavbě

U malých a středně velkých staveb se také setkávám s problematikou autorizované osoby stavbyvedoucího, který má více staveb, nemůže být fyzicky na všech stavbách dennodenně, a tedy nemůže plnohodnotně vykonávat svou funkci vedení stavby. Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon, v § 160 Provádění staveb uvádí:

- 1) *Provádět stavbu může jako zhotovitel jen stavební podnikatel, který při její realizaci zabezpečí **odborné vedení provádění stavby stavbyvedoucím**, pokud v odstavcích 3 a 4 není stanoveno jinak. Dále je povinen zabezpečit, aby práce na stavbě, k jejichž provádění je předepsáno zvláštní oprávnění, vykonávaly jen osoby, které jsou držiteli takového oprávnění. (6)*

A dále § 153 Stavbyvedoucí a stavební dozor

- 1) ***Stavbyvedoucí je povinen řídit provádění stavby v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů, zajistit řádné uspořádání staveniště a provoz na něm a dodržení obecných požadavků na výstavbu (§ 169), popřípadě jiných technických předpisů a technických norem. V případě existence staveb technické infrastruktury v místě stavby je povinen zajistit vytýčení tras technické infrastruktury v místě jejich střetu se stavbou. (6)***
- 2) *Stavbyvedoucí je dále povinen působit k odstranění závad při provádění stavby a neprodleně oznámit stavebnímu úřadu závady, které se nepodařilo odstranit při vedení stavby, vytvářet podmínky pro kontrolní prohlídku stavby, spolupracovat s osobou vykonávající technický dozor stavebníka nebo autorský dozor projektanta, pokud*

jsou zřízeny, a s koordinátorem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, působí-li na staveništi. (6)

Bez trvalé přítomnosti na stavbě dochází k selhání jeho vedoucí funkce, což je na malých a středních stavbách zcela běžné. Stavbyvedoucí se pak snaží svou odpovědnost na úseku BOZP převést na fyzickou osobu vykonávající jeho pozici ovšem bez kvalifikace. Této odpovědnosti se však nelze vyhnout, jelikož dle zákona č. 262/2006 Sb. Zákoník práce, § 11:

Vedoucími zaměstnanci zaměstnavatele se rozumějí zaměstnanci, kteří jsou na jednotlivých stupních řízení zaměstnavatele oprávněni stanovit a ukládat podřízeným zaměstnancům pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jejich práci a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny. Vedoucím zaměstnancem je nebo se za vedoucího zaměstnance považuje rovněž vedoucí organizační složky státu. (7)

A v návaznosti na toto pak dále zákoník práce ustanovuje v § 101 odstavce 2:

Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci uložená zaměstnavateli podle odstavce 1 nebo zvláštními právními předpisy je nedílnou a rovnocennou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, která zastávají. (7)

Z pracovněprávního hlediska tedy vyplývá, že každý vedoucí zaměstnanec je na své úrovni řízení odpovědný za zabezpečení BOZP a této povinnosti se nemůže smluvně zbavit. (8)

5 Praxe koordinátora BOZP ve fázi realizace

V této části spíše uvedu příklady z praxe koordinátora BOZP a vyzdvihnu nejdůležitější povinnosti, podrobně jsou povinnosti koordinátora BOZP uvedeny v kapitole 7. Důsledky novely zákona č. 309/2006 Sb. na výkon Koordinátora BOZP.

Výkon činnosti koordinátora BOZP se odvíjí od smlouvy, objednávky se zadavatelem stavby. Setkáváme se u nezkušených zadavatelů s požadavkem na trvalý dohled koordinátora BOZP na stavbě, i když to charakter stavby nevyžaduje. Zadavatel však po obdržení nabídky dojde k závěru, že kontrola stavby 2x za týden a jednou za dva týdny kontrolní den vedený koordinátorem BOZP je maximum, které je ochoten zaplatit za služby koordinátora BOZP. Tento model je i pro koordinátora BOZP vhodný, pokud se nejedná o rozsáhlé stavby, technologicky náročné stavby a nevyskytují se zde často práce vystavující pracovníky zvýšenému ohrožení života dle přílohy č. 5 k nařízení vlády č. 591/2006 Sb. viz Tab. 1.

5.1 Kontrola stavby koordinátorem BOZP

Množství kontrol stavby, jak bylo zmíněno výše, závisí na podmínkách smlouvy mezi zadavatelem a koordinátorem BOZP. Pro plnění povinností koordinátora BOZP u malých a středních staveb ideální model 2-3 kontrol týdně a kontrolního dne jednou za dva týdny, vždy však záleží na charakteru stavby, a i konkrétních prací. Například během zemních prací se na stavbě vyskytuje jeden až dva zhotovitelé a koordinace je jednoduchá, oproti tomu během etapy hrubé stavby může být na stavbě klidně i deset zhotovitelů. Proto se počet kontrol může během jednotlivých technologických etap lišit.

Výstupem kontroly stavby koordinátorem BOZP může být zápis, který obsahuje nedostatky v uplatňování požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci zjištěných na pracovišti zhotovitele, koordinaci prací viz kapitola 5.2 Kontrolní den koordinátora BOZP a plnění Plánu BOZP.

NÁZEV AKCE CIIRK					
Zápis z kontrolního dne BOZP					
Datum:	Typ jednání:	Místo:	Čas:	Zapsal:	Číslo:
25.02.2016	KD_KBOZP	Stavba	10:00	Brožová	69/43EI.

Bod	Popis	termín		odpovědnost
		zjištěno	provedeno	
1	Rekapitulace a připomínky k zápisu z předešlého jednání			
1.1	Dnešního dne byl ukončen způsob vedení zápisů do deníku BOZP a přešlo se na KD vedené elektronickým způsobem za účasti jednotlivých subdodavatelů.	Trvale po dobu výstavby	30. 4. 2015	KOO
1.2	Ve sledovaném období 18. 2. – 24. 2. 2016 byl hlášen pracovní úraz – bez následné pracovní neschopnosti	14.1.	trvale	GDS a všichni dodavatelé

2 Zjištěné závady a navržená opatření				
2.21	Hrana objektu B. Zkráceno ke dni 21. 1. 2016 : Došlo k zahoření při svářečských pracích. Svářečské práce mohou být zahájeny jen na základě vydání tohoto příkazu! PLATÍ OBECNĚ DÁL PRO REALIZACI PRACÍ. Subterra upozorňuje, že retenční nádrže není možné zatěžovat běžným staveništním provozem. Nebezpečí je největší, při „zaparkování“ autodomíchávače či mobilního autojeřábu. Vždy je potřeba tyto otázky konzultovat se Subterrou. Subterra inkriminované úseky vyznačí na objektu.	16. 7.	lhned	GDS, Subterra, Zakládání staveb, HT VCES – MONOLIT a další
2.33	Všechna dočasná lešení budou doplněna o okopová prkna a budou označená předávacím protokolem (kdo lešení sestavil, kdo z něj zodpovídá,..) - vytvořit jednotný protokol o evidenci předání na stavbu a pravidelné kontroly 1x za 14 dní; určit pro stavbu jednoho pracovníka odpovídajícího za pomocné konstrukce; v příloze materiály z legislativy a návrh formuláře; vyvěšení na každé používané pomocné konstrukci; ZÁVĚR : každá firma (IČ) bude mít svoji tabulku, která bude splňovat potřebné evidence; každý subjekt si určí odpovědnou sobu; evidence proškolení – tedy odpovědných osob bude vedeno a udržováno v listinné podobě vždy v evidenci té které firmy, ke kontrole.	29.10. 7.1. 2016	Trvale	všichni dodavatelé
2.34	Zhotovitel zajistí bezpečný a jasně vymezený průchod do dilen objektu sousedícího se stavbou – byl určen pověřený pracovník, který řídí provoz průchod vymezen páskou, nutné provést úklid vytyčené komunikace – ÚKLID KOMUNIKACE TRVÁ	29.10.	lhned	SUBTERRA, GDS
2.41	Žebříky používané na stavbě budou nepoškozené a dostatečně dlouhé – přesah 1,1 m – na obj. A dodány žebříky nové, na obj. B jsou používány žebříky v neodpovídajícím stavu - bez neshod	12.11.	Trvale	GDS
2.52	doprava materiálu jeřábem – k dopravě drobného materiálu používat pouze PERI koše k tomuto určené – Trvá, zákaz používání klecí na stojky ; veškerý materiál musí být během manipulace jeřábem zajištěn tak, aby bylo zabráněno jeho uvolnění a následnému pádu.	19.11.	TRVALE	KOO JEŘÁBU
2.62	Zhotovitel doplní osvětlení komunikací – Obj. A 3. PP, 2. PP a Obj. B – schodiště do PP - trvá	18.2.		GDS
2.63	Obj. A: pod místem pokládky plechů uzavřít nebezpečný prostor, na patře, kde se plechy pokládají zamezit vstupu pracovníků bez OOPP – bez neshod	18. 2.		EXCON
2.64	Při svařování zajistit nebezpečný prostor a materiál, který by se mohl poškodit (kabeláž,..) proti odlétajícím okujím – bez neshod	18. 2.		GDS
2.65	Obj. A – práce na lešení na hraně objektu – doplnit okopová prkna, uzavřít ohrožený prostor pod místem prací – bez neshod	18. 2.		EXCON

NÁZEV AKCE CIIRK					
Zápis z kontrolního dne BOZP					
Datum:	Typ jednání:	Místo:	Čas:	Zapsal:	Číslo:
25.02.2016	KD_KBOZP	Stavba	10:00	Brožová	69/43EI.

2.66	<p>Výkop v místě vjezdu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zákaz pohybu osob v nebezpečném prostoru stroje vč. pohybu v nebezpečném prostoru ve výkopu • Vzhledem k uzavření chodníku doplnit ceduli s touto informací k přechodu s nutností přejít na druhou stranu • Při manipulaci stroje nechat hlídat prostor za strojem pověřenou osobou 	25. 2.		SUBTERRA
2.67	Skladovat ocelovou konstrukci pro prosklené příčky na ležato	25.2.		LIKO - S

3	Koordinace spolupráce zhotovitelů, postupy prací na staveništi a aktualizace plánu BOZP			
3.1	Koordinátor bude průběžně informován o nástupech nových subdodavatelů.	Pravidelně po dobu výstavby		GDS
3.3	Počínaje tímto KD BOZP a pro další subdodavatele, zajistí GDS při předání plánu BOZP sdělení zástupce daného podzhotovitele své emailové adresy, kterou používá pro výkon své funkce a současně potvrdí, že bere na vědomí, že nedostatky v BOZP bude brát jako doručené k řešení a vyřízení. Dále sdělí subdodavatelům kdo je koordinátor a spojení na něj. GDS provede písemné potvrzení současných dodavatelů výše uvedeného na samostatný formulář a to i pro další nastupující subdodavatele. Trvá	25.6.	Ihned a trvale po dobu výstavby	GDS, KOO
3.4.	GDS předloží před zprovozněním jeřábové sestavy provozní řád (evidence vázacích prostředků, kde budou uloženy, kdo a jak bude označen jako vazač, jak se budou jeřábů vzájemně dorozumívat apod.) a sdělí jméno a spojení koordinátora jeřábů. Dále do provozního řádu uvede kam s břemenem v běžném provozu a jak manipulace za mimořádných opatření. GDS zajistí trvale přístupnou cestu k jeřábu a rozvaděčům. 6.8. Trvá; 27.8. Trvá – KOO BOZP neobdržel podmínky pro koordinaci a pro mimořádné situace, kdy bude vynucená manipulace s břemeny mimo ZS. 24. 9. – Trvá - KOO BOZP neobdržel podmínky pro koordinaci a pro mimořádné situace, kdy bude vynucená manipulace s břemeny mimo ZS. Předána pracovní verze	25.6.		p. Lašák
3.10	Zkráceno ke dni 21.1.2016 Nově přichozí vazači se budou vždy hlásit KOO jeřábu, ten jim označí páskou helmy křížem; Kříž bude ČERVENÝ	29.10.	Ihned	KOO jeřábů
3.12	Při převážení dílců bednění jeřábem budou použité provazy, kterými se bude korigovat, aby se dílce během manipulace netočily	12.11.	Ihned, trvale	HT VCES MONOLIT
3.13	Budova A: Používání žebříků se zvýšenou pozorností, hlavně při odšalování; minimální pracovní prostor. Důsledně kontrolovat zajištění pracovníků při kladení bednicích desek proti pádu. – TRVÁ, pracovníci nebyli jisti proti pádu. Betonové jádro obj. A – žebříky nad sebou; z důvodu nemožnosti přemístit vytvořit nad spodním žebříkem poklop, který se bude zavírat- ihned, vždy jen jedna osoba na žebřících.	3.12. 4.2.	Trvale	HT VCES MONOLIT
3.15	Obecně: dochází k přelézání pracovníků zábran PROKIT; pokud je potřeba provádět práce za touto zábranou, tak pracovníci musí být vybaveni a používat OOPP pro práce ve výškách. Práce ve výškách – průběžně kontrolovat zábradlí, potřeba provést opravy (obj. B); doplnit okopová prkna (obj. A); pokud není zajištěna kolektivní ochrana používat OOPP! – (hlášena neshoda při realizaci sloupů – obj. A)	3.12. 4.2.	Trvale	GDS a všichni subdodavatelé
3.16	Megamont pracuje na TP pro LOP; rozpracovanou verzi pošle KOO ke konzultaci, až bude dopracován.	3.12.		Megamont, GDS, KOO
3.17	znovu upozornit vazače na zákaz manipulace s materiálem nad osobami, pokud ohrožení pracovníci nevidí, kdo jeřáb naviguje, upozorní KOO jeřábu	17.12.	Trvale	KOO jeřábu

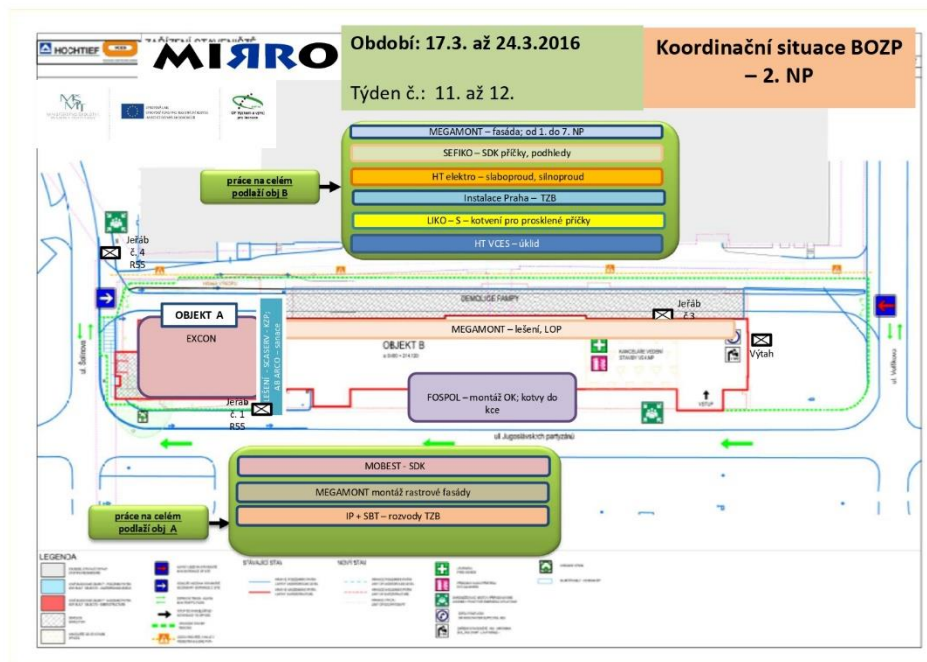
NÁZEV AKCE CIIRK					
Zápis z kontrolního dne BOZP					
Datum:	Typ jednání:	Místo:	Čas:	Zapsal:	Číslo:
25.02.2016	KD_KBOZP	Stavba	10:00	Brožová	69/43EI.

3.18	<p>Vázací prostředky:</p> <p>a) na noc uklizet (ochrana před zmrznutím a poškozením zvlhlého stroje); Koo doporučuje půjčování vazacích prostředků na zálohu + podpis. Je nutné vázací přípravky SUŠIT.</p> <p>b) Bylo zjištěno, že se na stavbě vyskytují vázací prostředky s propadlou revizí. Zjednat okamžitou nápravu. Hochtief má vázací prostředky nové a v pořádku – Splněno</p>	17.12.	Trvale	GDS a všichni subdodavatelé
3.19	Dnes bude postaven nákladní výtah; bude určena jedna obsluha výtahu. K výtahu bude provedena zpevněná nástupní plocha. INFO: výtah slouží jen pro dopravu materiálu do stavby!	7.1.	Trvale	GDS
3.22	Při manipulaci lešení jeřábem postupovat dle návodu výrobce – pokud není povoleno nechávat pro přenesení kolečka, tak je sundávat, fixace koleček pouze povolenými prostředky (pokud je povoleno). Kolečka při manipulaci vyjmát, pokud nejsou již od výrobce zajištěna proti vypadnutí. Manipulace s „kostkou“ lešení, tedy v sestaveném stavu, provádět manipulaci bez koleček, pokud nejsou dle návodu výrobce zajištěna proti vypadnutí. Vypracovat dokumentaci, jak vázat lešení při jeho zavěšení. Zajistit bezpečný transport.	21.1. 10.2.		GDS a všichni subdodavatelé HC VCES
3.23	Obj. B: Plechy na jednotlivých podlažích zajistit proti větru. Trvá, zajistit i drobný materiál (vč. malých částí v koších). Plechy: na terasách jsou svázané; uvnitř objektu ne, tedy v prostorách, kde nehrozí přímé porыв větru.	28.1.	ihned	Megamont
3.25	Lávky na bednění – opatřit zábradlím na koncích, pokud jsou zavěšeny na horní hraně bednění, tak musí být pracovníci při práci na lávce jištěni OOPP. Dodržovat – trvá.	12.11.	Trvale	HT VCES MONOLIT
3.26	Obj. B: bourací pracích zajistit podlaží pod prováděnými pracemi proti vstupu neoprávněných osob. – bez neshod	11.2.		Belchom
4	Kontrola oplocení staveniště, vjezdů a vstupů			
4.2	<p>Zařízení staveniště – pracoviště: Zkráceno ke dni 21.1.2016</p> <p>Pro jednotlivé subdodavatele budou na schématech ZS resp. jednotlivých podlaží vyznačeny přístupové cesty. Tato schémata budou vyvěšena na informačních tabulích stavby.</p> <p>Je vyvěšen evakuační plán se směry úniku, který se vždy aktualizuje pro daný týden (pokud je to potřeba). Budou vyznačeny VŽDY v objektu směry úniku z jednotlivých podlaží ke schodišti.</p> <p>GDS aktualizuje vyznačení směrů úniku v celém objektu a vyvěsí evakuační plán v jednotlivých patrech</p>	trvale		GDS a KOO
4.3	<p>Vstupy na stavbu – kontrola: Zkráceno ke dni 27.8.2015: Osoby vstupující na staveniště: nezaměstnaný nesmí do stavby; doporučení pro vrátníci – ostrahu: pro zamezení lepší kontroly, udělat přes roh vrátnice zábradlí, aby procházející musel projít touto uličkou. Bude se sledovat.</p> <p>KOO BOZP doporučuje oddělit vstup pro osoby a vjezd, pro zjednodušení kontroly osob vstupujících na stavbu a zajištění vjezdu závorou – bude se řešit v návaznosti na úpravu buňkoviště. Trvá. – Realizace nového buňkoviště během příštího týdne</p> <p>KOO BOZP byl upozorněn na ignoraci kartového systému ze strany pracovníků - nutné situaci urychleně řešit (viz předchozí doporučení) – bude realizováno po obnovení vjezdu na staveniště (výkop)</p>	25.6.	Trvale po dobu výstavby	GDS a KOO
4.8				

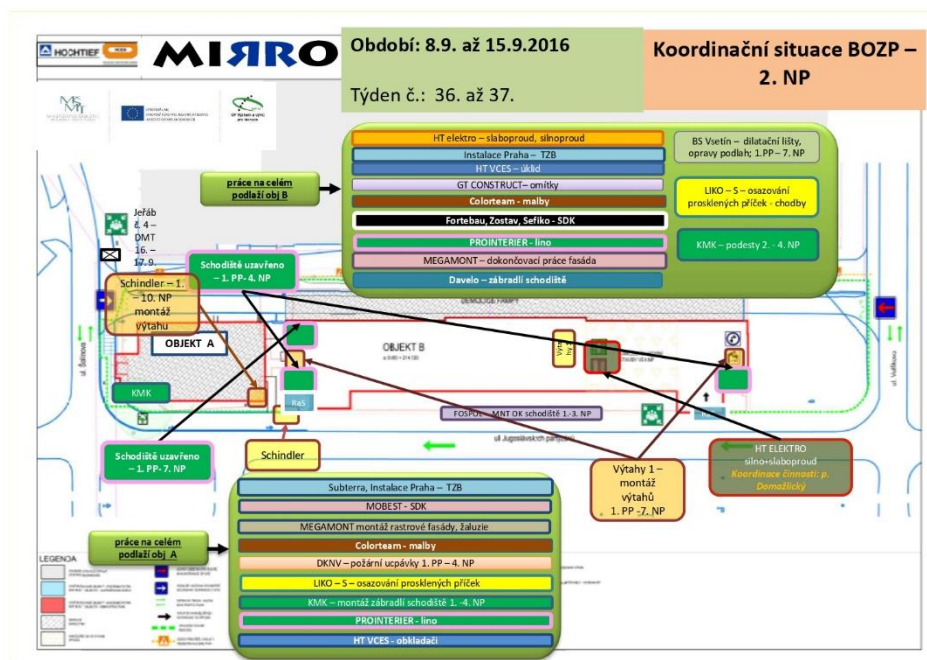
Nařízení vlády 591/2006 Sb. ukládá za povinnost koordinátorovi BOZP kontrolovat zajištění obvodu staveniště, včetně vstupů a vjezdů na staveniště s cílem zamezit vstupu nepovolaných osob. Tato povinnost, na rozdíl od ostatních, je specifikována konkrétně, ale již není řečeno, jakým způsobem má koordinátor tuto povinnost plnit. Mohlo by to znamenat, že koordinátor BOZP má provádět nepřetržitou kontrolu oplocení, ze zkušenosti však tuto povinnost provádí pouze během své kontroly stavby.

5.2 Kontrolní den koordinátora BOZP

Během kontrolního dne BOZP vedeným koordinátorem BOZP, se projednávají se všemi zhotoviteli následující činnosti a práce plánované ve stanoveném období. Nejčastěji toto období bývá 14 dní, pokud charakter stavby nevyžaduje častější koordinaci prací na stavbě. Výstupem těchto kontrolních dní je stejný zápis jako v případě kontroly stavby koordinátorem BOZP, ovšem obsahuje v návaznosti na zjištěné plánované práce a činnosti navrhnutá opatření pro koordinaci prací zhotovitelů. Tyto zápisy jsou brány jako aktualizace Plánu BOZP, proto musí být tento zápis rozeslán na veškeré zhotovitele stavby, aby byli s těmito změnami seznámeni i v případě neúčasti na kontrolním dni. Pro lepší přehlednost se může použít koordinační situaci BOZP.

Obr. 14 - Koordinální situace BOZP týden 11-12 [mirro.cz]

Obr. 15 - Koordinální situace BOZP týden 36-37 [mirro.cz]

6 Pád mostu ve Vilémově

Jako příklad hrubého neplnění povinností všech zúčastněných osob výstavby uvedu nehodu pádu silničního mostu ve Vilémově, kde přišli o život 4 dělníci a další 2 byli vážně zraněni. V rámci modernizace úseku silnice II/345 mezi Chotěboří a Golčovým Jeníkovem bylo naprojektována demolice starého, kamenného obloukového mostu s číslem 345-002. Dle vyjádření zúčastněných, konkrétně technického dozoru stavby, který vykonával činnost pro Kraj Vysočina, nic nenasvědčovalo pádu mostu.

Obr. 16 - Pád mostu ve Vilémově [www.facebook.com/krimireport]

Na fotografii je vidět složená dřevěná kulatina, která měla být použita na podepření a zajištění mostu. Z technologického hlediska měl být před započítím bouracích prací most zajištěn tak, aby nedošlo k vypadnutí jednotlivých kamenů

tvořících klenbu nebo k samovolnému zhroucení celé konstrukce. V rámci získání odborné způsobilosti k činnosti koordinátora BOZP musí žadatel prokázat znalost technologických postupů, jelikož je tento požadavek kladen na koordinátora BOZP v rámci zákona č. 309/2006 Sb., a proto fyzická osoba vykonávající tuto činnost pro zadavatele na stavbě měla dostatečně informovat a poukázat a doporučit zastavení prací do doby zajištění konstrukce mostu.

Pro informaci uvedu požadavky kladené na bourací práce stanovené v příloze č. 3 (Požadavky na organizaci práce a pracovní postupy) k nařízením vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, kde v odstavci XII. Bourací práce je uvedeno:

Bod 1.

Bourací práce, při nichž jsou dotčeny nosné prvky stavební konstrukce, se smí provádět pouze podle technologického postupu stanoveného v dokumentaci bouracích prací. Při bouracích pracích, pro něž se dokumentace bouracích prací podle zvláštního právního předpisu nezpracovává, zajistí zhotovitel zpracování technologického postupu na základě provedeného průzkumu stávajícího stavu bourané stavby, jejího statického posouzení a zjištění vedení, popřípadě staveb a zařízení technického vybavení a stavu dotčených sousedních staveb. K průzkumu se využijí stávající dostupné dokumentace o stavbě samé a o stavbách sousedních, vyjádření vlastníků, popřípadě správců technické infrastruktury a vlastní ohledání staveniště. Na základě statického posouzení se zajišťuje, aby v průběhu prací nedošlo k nekontrolovanému porušení stability stavby nebo její části. O provedeném průzkumu vyhotoví zhotovitel zápis. (5)

Bod 6.

Před zahájením bouracích prací je nutno vymezit ohrožený prostor a zajistit jej proti vstupu nepovolaných fyzických osob, dále je nutno bezpečně zajistit vstupy do bourané stavby jakož i na jednotlivá pracoviště a přijmout nezbytná opatření k ochraně veřejného zájmu, jenž by mohl být těmito pracemi ohrožen. (5)

Bod 10.

Bourací práce nesmí být zahájeny, pokud k tomu nebyl osobou určenou zhotovitelem vydán písemný příkaz a pokud nebylo pracoviště vybaveno pomocnými konstrukcemi, materiálem a pomůckami stanovenými v technologickém postupu. (5)

Bod 26.

Bourací práce na pracovištích uspořádaných tak, že fyzické osoby provádějící tyto práce mohou být ohroženy padajícími předměty nebo materiálem z pracoviště nad nimi, se smí provádět pouze tehdy, jsou-li provedena opatření stanovená v technologickém postupu k zajištění bezpečnosti fyzických osob při takovém způsobu práce. (5)

Obr. 17 - Pád mostu ve Vilémově [www.blesk.cz]

Obr. 18 - Zřícený most ve Vilémově [havlickobrodsky.denik.cz]

Pro příklad správného zajištění obloukové konstrukce může být realizace rekonstrukce Negrelliho viaduktu v Praze.

Obr. 19 - rekonstrukce Negrelliho viaduktu [alexandr malachovský]

Odpovědní koordinátoři BOZP na stavbě se hájili tvrzením, že jako koordinátoři nemusejí mít vzdělání v technickém směru, a tedy nemohli být technicky schopni rozpoznat riziko pádu konstrukce mostu. Toto tvrzení je možné, jelikož před novelou zákona č. 309/2006 Sb. v roce 2014 nebylo stanoveno potřebné vzdělání technického rázu pro výkon činnosti odborně způsobilé fyzické osoby koordinátora BOZP. To však dle mého názoru není pádný argument, paní koordinátorka byla i odborně způsobilou osobou v prevenci rizik, nevyhodnotila jako rizikové práce nad sebou a nenavrhl žádná opatření, jak je jasně stanoveno v nařízení vlády č. 591/2006 Sb. ve výše zmíněných bodech. Koordinátoři tedy nekoordinovali práce a připustili zahájení bouracích prací před zajištěním bourané konstrukce kdy vlivem odtěžení zeminy, která plnila funkci přitížení k vodorovné síle zatížení na obloukové konstrukci, se konstrukce zřítla.

Během této tragické události však došlo k pochybení na všech úrovních řízení stavby jak ze strany zhotovitele, tak i ze strany zadavatele stavby a jím objednaných odborníků pro výkon činnosti technického dozoru stavby a koordinátora BOZP.

7 Důsledky novely zákona č. 309/2006 Sb. na výkon Koordinátora BOZP

Novelou zákona č. 309/2006 Sb., Zákon, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci) zákonem č. 88/2016 Sb., dochází mimo jiné k razantní změně stanovení předpokladů pro odbornou způsobilost fyzické osoby k výkonu činnosti koordinátora BOZP na staveništi stanovených § 10.

K takto výrazné změně došlo až po 10 letech, kdy mnozí koordinátoři již mají mnohaleté zkušenosti ve výkonu činnosti s svoji práci odvádějí dle stanovených požadavků, nově však jejich dosažené vzdělání nemusí stačit na splnění podmínek pro možnost složení periodické zkoušky. Tato změna však byla potřebná, jelikož docházelo k argumentaci obviněných koordinátorů BOZP, zejména v rámci soudních sporů při jejich pochybení, že nemohli nadcházející situaci očekávat, a tudíž jí zabránit, jelikož nemají vzdělání v technickém směru.

Z. č 309/2006 Sb. § 10 (květen 2006)

- (1) *Předpokladem odborné způsobilosti fyzické osoby je*
- a) *alespoň střední vzdělání s maturitní zkouškou¹³⁾,*
 - b) *odborná praxe v délce alespoň 3 let nebo v délce alespoň 1 roku, jestliže fyzická osoba získala vysokoškolské vzdělání v bakalářském nebo magisterském studijním programu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; za odbornou praxi se považuje doba činnosti vykonávané v oboru, ve kterém fyzická osoba bude zajišťovat úkoly v prevenci rizik nebo činnost v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a*
 - c) *doklad o úspěšně vykonané zkoušce z odborné způsobilosti (§ 20).*

- (2) *Zkouška z odborné způsobilosti se skládá opakovaně každých 5 let.*
- (3) *Při uznávání odborné kvalifikace, kterou fyzická osoba získala v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo ve Švýcarské konfederaci, se postupuje podle zákona o uznávání odborné kvalifikace¹⁴⁾. Uznávacím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Před zahájením dočasného nebo příležitostného výkonu činnosti na území České republiky fyzickou osobou, která je oprávněna vykonávat obdobnou činnost v členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederaci, Ministerstvo práce a sociálních věcí její odbornou kvalifikaci ověří¹⁵⁾.*

(1)

Z. č 309/2006 Sb. § 10a (květen 2006)

Dokladem o úspěšném vykonání zkoušky z odborné způsobilosti je osvědčení. Osvědčení se vydává na dobu 5 let.

(1)

Z. č 309/2006 Sb. v aktuálním znění § 10 (květen 2016)

- (1) Předpokladem odborné způsobilosti fyzické osoby k zajišťování úkolů v prevenci rizik je
- a) alespoň střední vzdělání s maturitní zkouškou¹³⁾,
 - b) odborná praxe v délce alespoň 3 let, jestliže fyzická osoba získala vzdělání uvedené v písmenu a), nebo v délce alespoň 1 roku, jestliže fyzická osoba získala vysokoškolské vzdělání v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; za odbornou praxi se považuje doba činnosti vykonávané v oboru, ve kterém fyzická osoba zajišťuje úkoly v prevenci rizik nebo vykonává činnost v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
 - c) osvědčení o úspěšně vykonané zkoušce z odborné způsobilosti nebo periodické zkoušce z odborné způsobilosti (dále jen „periodická zkouška“), a

- d) osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, bude-li zajišťovat úkoly v prevenci rizik při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem.
- (2) Předpokladem odborné způsobilosti fyzické osoby k činnostem koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen „koordinátor“) je
- a) alespoň střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání technického zaměření nebo vysokoškolské vzdělání technického zaměření,
 - b) odborná praxe v délce alespoň 3 let, jestliže fyzická osoba získala vzdělání uvedené v písmenu a), nebo v délce alespoň 1 rok, jestliže fyzická osoba získala vysokoškolské vzdělání stavebního zaměření; za odbornou praxi se považuje doba činnosti vykonávané při přípravě nebo realizaci staveb,
 - c) osvědčení o úspěšně vykonané zkoušce z odborné způsobilosti nebo periodické zkoušce, a
 - d) osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, bude-li vykonávat činnost koordinátora při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem.

(1)

Odstavcem 2 je nově stanoven požadavek alespoň na vzdělání technického zaměření, což je krok správným směrem už jen z logiky věci výkonu odborné činnosti koordinátora BOZP na staveništi, ale tento požadavek by měl být ještě přísnější a mělo by se po koordinátorech BOZP chtít vzdělání ve směru stavebnictví.

V minulosti se tedy mohlo stát, že odborně způsobilá fyzická osoba nebyla vzdělána v technickém směru, a tedy nemohla plnohodnotně plnit základní požadavky dané nejen tímto zákonem č. 309/2006 Sb., konkrétně § 18 povinnosti koordinátora BOZP při přípravě stavby a při realizaci stavby, jak mohou být důkazem soudní spory vedené s koordinátory BOZP, kteří toto používali dříve jako

argument v případě, kdy došlo k pochybení. Příkladem může být zmíněná tragická nehoda pádu mostu ve Vilémově.

Z. č 309/2006 Sb., v aktuálním znění § 18 (květen 2016)

- (1) Koordinátor je při přípravě stavby povinen:
- a) v dostatečném časovém předstihu před výběrem zhotovitelů předat zadavateli stavby plán obsahující kromě náležitostí uvedených v § 15 odst. 2 také přehled právních předpisů vztahujících se ke stavbě, informace o rizicích, které se mohou při realizaci stavby vyskytnout se zřetelem na práce a činnosti vystavující fyzickou osobu zvýšenému ohrožení života nebo poškození zdraví, a další podklady nutné pro zajištění bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí a podmínek výkonu práce, na které je třeba vzít zřetel s ohledem na charakter stavby a její realizaci,
 - b) bez zbytečného odkladu předat projektantovi, zhotoviteli, pokud byl již určen, popřípadě jiné osobě veškeré další informace o bezpečnostních a zdravotních rizicích, které jsou mu známy a které se dotýkají jejich činnosti,
 - c) provádět další činnosti stanovené prováděcím právním předpisem. (NV 591/2006 Sb.)
- (2) Koordinátor je při realizaci stavby povinen
- a) bez zbytečného odkladu
 1. informovat všechny dotčené zhotovitele o bezpečnostních a zdravotních rizicích, která vznikla na staveništi během postupu prací,
 2. upozornit zhotovitele na nedostatky v uplatňování požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci zjištěné na pracovišti převzatém zhotovitelem, nebo na nedodržení plánu, a vyžadovat zjednání nápravy; k tomu je oprávněn navrhopvat přiměřená opatření,

3. oznámit zadavateli stavby případy podle bodu 2, nebyla-li zhotovitelem neprodleně přijata přiměřená opatření ke zjednání nápravy; na základě tohoto oznámení je zadavatel stavby povinen přijmout opatření k odstranění nedostatků vytýkaných koordinátorem,
 4. postupovat při výkonu své činnosti v součinnosti s dalšími odborně způsobilými fyzickými osobami vykonávajícími svoji působnost podle zvláštních právních předpisů,
- b) provádět další činnosti stanovené prováděcím právním předpisem.

(1)

tak i nařízením vlády č. 591/2006Sb Nařízení vlády o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, v aktuálním znění. Konkrétně v § 7 při přípravě stavby a §8 během realizace.

NV č. 591/2006 Sb., v aktuálním znění § 7

Koordinátor během přípravy stavby

- a) dává podněty a doporučuje technická řešení nebo organizační opatření, která jsou z hlediska zajištění bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí a podmínek výkonu práce vhodná pro plánování jednotlivých prací, zejména těch, které se uskutečňují současně nebo v návaznosti; dbá, aby doporučované řešení bylo technicky realizovatelné a v souladu s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a aby bylo, s přihlédnutím k účelu stanovenému zadavatelem stavby, ekonomicky přiměřené,
- b) poskytuje odborné konzultace a doporučení týkající se požadavků na zajištění bezpečné a zdraví neohrožující práce, odhadu délky času potřebného pro provedení plánovaných prací nebo činností se zřetelem na specifická opatření, pracovní nebo technologické postupy a procesy a potřebnou organizaci prací v průběhu realizace stavby,

- c) zpracovává plán tak, aby obsahoval přiměřeně povaze a rozsahu stavby a místním a provozním podmínkám staveniště, údaje, informace a postupy zpracované v podrobnostech nezbytných pro zajištění bezpečné a zdraví neohrožující práce, přehledné schematické znázornění časového trvání, posloupnosti anebo souběhu a věcné vazby jednotlivých opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi, a nechá odsouhlasit a podepsat a aby byl odsouhlasen a podepsán všemi zhotoviteli, pokud jsou v době zpracování plánu známi,
- d) zapracuje do plánu požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci při udržovacích pracích.

(5)

NV č. 591/2006 Sb., v aktuálním znění § 8

- (1) Koordinátor během realizace stavby
 - a) koordinuje přijímání opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci jednotlivými zhotoviteli nebo jimi pověřenými osobami se zřetelem na povahu stavby a na všeobecné zásady prevence rizik a činnosti prováděné na staveništi současně, popřípadě v návaznosti, s cílem chránit zdraví fyzických osob, zabraňovat pracovním úrazům a předcházet vzniku nemocí z povolání,
 - b) dává podněty a na vyžádání zhotovitele doporučuje technická řešení nebo opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci pro stanovení pracovních nebo technologických postupů a plánování bezpečného provádění prací, které se s ohledem na věcné a časové vazby při realizaci stavby uskuteční současně nebo na sebe budou bezprostředně navazovat,
 - c) spolupracuje při stanovení času potřebného k bezpečnému provádění jednotlivých prací nebo činností,
 - d) sleduje provádění prací na staveništi a ověřuje, zda jsou dodržovány požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci s cílem zajištění

bezpečného provádění prací na staveništi a upozorňuje na konkrétně zjištěné nedostatky a požaduje bez zbytečného odkladu zjednatí nápravy,

- e) kontroluje zabezpečení obvodu staveniště, včetně vstupu a vjezdu na staveniště s cílem zamezit vstup nepovolaným fyzickým osobám,
- f) spolupracuje se zástupci zaměstnanců pro oblast bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a s příslušnými odborovými organizacemi¹⁴), popřípadě s fyzickou osobou provádějící technický dozor stavebníka⁷),
- g) zúčastňuje se kontrolní prohlídky stavby, k níž byl přizván stavebním úřadem podle zvláštního právního předpisu⁷),
- h) v součinnosti se všemi zhotoviteli na dané stavbě aktualizuje a přizpůsobuje plán zpracovaný při přípravě stavby skutečnému průběhu prací při realizaci stavby na staveništi a nechá plán odsouhlasit a podepsat všemi zhotoviteli, pokud nebyli v době zpracování plánu známi.

(2) Koordinátor během realizace stavby

- a) navrhuje termíny kontrolních dnů k dodržování plánu za účasti zhotovitelů nebo osob jimi pověřených a organizuje jejich konání,
- b) sleduje, zda zhotovitelé dodržují plán a projednává s nimi přijetí opatření a termíny k nápravě zjištěných nedostatků,
- c) provádí zápisy o zjištěných nedostacích v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci na staveništi, na něž prokazatelně upozornil zhotovitele, a dále zapisuje údaje o tom, zda a jakým způsobem byly tyto nedostatky odstraněny.

(5)

Z. č 309/2006 Sb., v aktuálním znění § 10 (květen 2016)

- (3) Osvědčení o získání odborné způsobilosti je vydáváno na základě úspěšného vykonání zkoušky z odborné způsobilosti. Každá další zkouška z odborné způsobilosti, na kterou se žadatel o vykonání zkoušky z odborné způsobilosti přihlásí, pokud již v minulosti úspěšně vykonal zkoušku z odborné způsobilosti,

je posuzována jako periodická zkouška. Osvědčení o úspěšně vykonané zkoušce z odborné způsobilosti nebo o úspěšně vykonané periodické zkoušce má ode dne jejího vykonání platnost 5 let.

- (4) Odborně způsobilá fyzická osoba k zajišťování úkolů v prevenci rizik a koordinátor
- a) vede písemně chronologický seznam smluvních vztahů o výkonu své činnosti jako odborně způsobilé fyzické osoby k zajišťování úkolů v prevenci rizik a koordinátora, který opatřuje svým jménem a vlastnoručním podpisem,
 - b) opatřuje zpracované dokumenty související s výkonem své činnosti, jako odborně způsobilé fyzické osoby k zajišťování úkolů v prevenci rizik a koordinátora, svým jménem a vlastnoručním podpisem, a
 - c) oznamuje Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále jen „ministerstvo“) změny údajů uváděných v evidenci odborně způsobilých fyzických osob k zajišťování úkolů v prevenci rizik a koordinátorů (dále jen „evidence odborně způsobilých osob“) do 15 dnů od jejich vzniku.
- (5) Při uznávání odborné kvalifikace, kterou fyzická osoba získala v jiném členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo ve Švýcarské konfederaci, se postupuje podle zákona o uznávání odborné kvalifikace¹⁴). Uznávacím orgánem je ministerstvo. Před zahájením dočasného nebo příležitostného výkonu činnosti na území České republiky fyzickou osobou, která je oprávněna vykonávat obdobnou činnost v členském státě Evropské unie, jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederaci, ministerstvo její odbornou kvalifikaci ověří¹⁵).

(1)

Z. č. 309/2006 Sb., v aktuálním znění § 10a (květen 2016)

- (1) Ministerstvo vede evidenci odborně způsobilých osob, jejímž účelem je vedení údajů o počtu a odbornosti fyzických osob k zajišťování úkolů v prevenci rizik

a koordinátorů pro potřeby ministerstva za účelem zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a pro bezplatné poskytování těchto informací pro potřeby jiných orgánů podle zvláštních zákonů. Tato evidence je informačním systémem veřejné správy.

- (2) Správcem a provozovatelem evidence odborně způsobilých osob je ministerstvo.
- (3) Do evidence odborně způsobilých osob se zapisují tyto údaje
 - a) jméno, popřípadě jména, příjmení odborně způsobilých fyzických osob v prevenci rizik a koordinátorů,
 - b) adresa bydliště nebo místo trvalého pobytu,
 - c) datum úspěšného vykonání zkoušky z odborné způsobilosti nebo periodické zkoušky,
 - d) číslo osvědčení s datem skončení platnosti osvědčení.
- (4) Evidence odborně způsobilých osob je veřejná, s výjimkou údajů podle odstavce 3 písm. b) a c).
- (5) Údaje uvedené v odstavci 3 se v evidenci odborně způsobilých osob uchovávají po dobu 15 let od skončení platnosti osvědčení.

(1)

Z. č. 309/2006 Sb., v aktuálním znění § 10b (květen 2016)

- (1) Ministerstvo v evidenci odborně způsobilých osob vyznačí bezodkladně změny údajů oznamovaných podle § 10 odst. 4 písm. c) a údaj o skončení platnosti osvědčení uplynutím doby jeho platnosti.
- (2) Ministerstvo v evidenci odborně způsobilých osob vyznačí bezodkladně údaj o skončení platnosti osvědčení také v případech, kdy fyzická osoba
 - a) o to požádá,
 - b) zemře,
 - c) byla prohlášena za mrtvou, nebo

- d) má v souladu se zvláštním právním předpisem soudem omezenou svéprávnost.

(1)

Z. č. 309/2006 Sb., § 14 (květen 2006)

- (1) *Budou-li na staveništi působit zaměstnanci více než jednoho zhotovitele stavby, je zadavatel stavby povinen určit potřebný počet koordinátorů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen "koordinátor") s přihlédnutím k rozsahu a složitosti díla a jeho náročnosti na koordinaci ve fázi přípravy a ve fázi jeho realizace. Činnosti koordinátora při přípravě díla a při jeho realizaci mohou být vykonávány toutéž osobou.*

(1)

Z. č. 309/2006 Sb., v aktuálním znění § 14 (květen 2016)

- (1) Budou-li na staveništi působit zaměstnanci více než jednoho zhotovitele, je zadavatel stavby povinen písemně určit jednoho nebo více koordinátorů s přihlédnutím k druhu a velikosti stavby a její náročnosti na koordinaci opatření k zajištění bezpečné a zdravé neohrožující práce na staveništi. Koordinátor podle věty první musí být určen při přípravě stavby od zahájení prací na zpracování projektové dokumentace pro stavební řízení do jejího předání zadavateli stavby a při realizaci stavby od převzetí staveniště prvním zhotovitelem, do převzetí dokončené stavby zadavatelem stavby. Činnosti koordinátora při přípravě stavby a při její realizaci mohou být vykonávány toutéž osobou.

(1)

Odstavec 1 § 14 vymezuje jasně povinnost zadavateli staveb určit koordinátora BOZP, již při přípravě stavby pro součinnost s projektantem na zpracování projektové dokumentace, během které vzniká Plán BOZP, tak během realizace stavby. Výstupem této spolupráce je dokument, který zadavateli říká, s jakými opatřeními pro zajištění bezpečnosti práce bude muset během realizace projektu provést, tudíž jaké náklady vzniknou provedením těchto opatření.

Nejčastěji to jsou opatření spojená se zajištěním staveniště, jeho oplocení případně ohrazení, zajištění dopravy na veřejných komunikacích, zábory pro účely stavby, skladování materiálu, zajištění výkopů, pomocné konstrukce pro práce ve výškách atd.

- (2) Koordinátorem je fyzická nebo právnická osoba určená zadavatelem stavby k provádění stanovených činností při přípravě stavby, popřípadě při realizaci stavby na staveništi. Koordinátorem může být určena fyzická osoba, která splňuje stanovené předpoklady odborné způsobilosti (§ 10). Právnická osoba může vykonávat činnost koordinátora, zabezpečí-li její výkon odborně způsobilou fyzickou osobou. *Koordinátor nemůže být totožný s osobou, která odborně vede realizaci stavby²⁰⁾*. Koordinátorem nemůže být zhotovitel, jeho zaměstnanec, ani fyzická osoba, která odborně vede realizaci stavby ²⁰⁾.
- (3) Určí-li zadavatel stavby více koordinátorů, kteří působí při přípravě nebo realizaci stavby současně, vymezí písemně pravidla jejich vzájemné spolupráce. Zadavatel stavby, který je fyzickou osobou a splňuje stanovené předpoklady odborné způsobilosti, koordinátora neurčí, bude-li činnost koordinátora vykonávat sám.
- (4) Zadavatel stavby je povinen:
 - předat koordinátorovi veškeré podklady a informace pro jeho činnost, zejména pro zpracování plánu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi (dále jen „plán“),
 - včetně informace o fyzických osobách, které se mohou s jeho vědomím zdržovat na staveništi,
 - poskytovat mu potřebnou součinnost a zavázat všechny *zhotovitele stavby* zhotovitele, popřípadě jiné osoby k součinnosti s koordinátorem po celou dobu přípravy a realizace stavby.
- (5) Koordinátor je povinen zachovávat mlčenlivost o všech informacích a skutečnostech, o nichž se v souvislosti s činností dozvěděl a které nelze

sdělovat dalším osobám, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.

(6) Při přípravě a realizaci staveb

- a) u nichž nevzniká povinnost doručení oznámení o zahájení prací podle § 15 odst. 1,
- b) které provádí stavebník sám pro sebe svépomocí podle zvláštního právního předpisu²¹⁾, nebo
- c) nevyžadujících stavební povolení ani ohlášení podle zvláštního právního předpisu²²⁾, se koordinátor podle odstavce 1 neurčuje.

(1)

V odst. 6 tohoto paragrafu jsou však případy, které zadavateli staveb umožňují koordinátora BOZP určit, to může být ale velmi zavádějící, jelikož v některých případech má zadavatel stavby povinnost koordinátora BOZP určit, pouze však pro výkon činnosti při přípravě stavby. Pokud vzniká povinnost doručit oznámení o zahájení prací dle § 15 odst. 1, musí koordinátor BOZP určený zadavatelem stavby vypracovat Plán BOZP dle odst. 2. Ta samá povinnost pro vypracování Plánu BOZP vzniká, i pokud není naplněn § 15 odst. 1, ale plánované práce a činnosti na staveništi jsou uvedeny v příloze č. 5 k NV č. 591/2006 Sb.

Z tohoto vyplývá, že ve většině případů realizací staveb je povinnost zadavatele určit koordinátora BOZP alespoň během přípravy stavby pro splnění požadavků v odst.1. V praxi to bývá naopak, koordinátor je pouze zřídka určen zadavatelem stavby ve fázi přípravy a veškeré povinnosti koordinátora BOZP při přípravě pak musí řešit koordinátor určený v realizaci. Zde již není prostor pro větší změny projektové dokumentace v případě, kdy by to bylo vhodné, např. pro zajištění kolektivní ochrany vhodnou výškou atiky pro práce na střeše. Zhotovitel tak musí střechu objektu zajistit jiným, často v konečném důsledku nákladnějším opatřením.

8 Dobrá praxe

Práce na staveništi a celkově stavebnictví se od jiných oborů odlišuje z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci výrazně ve věci téměř každodenní změny pracovních podmínek, ale nejen jich. Každou hodinou, někdy i minutou je stavba jiná, ať již změnou přístupu na pracoviště, či změnou zprovoznění nového podlaží bedněním dalšího patra stropní konstrukce a celé nové podlaží je přístupné pro další dodávky prací a takto obdobně po celou dobu realizace stavby, kterou nelze trvale zajistit proti všem možným rizikům, jak tomu bývá v jiných oborech, například v průmyslu a výrobě, kde se hrozící rizika odstraní nebo se navrhne opatření pro zmenšení pravděpodobnosti výskytu nebo zmenšení následků na přijatelnou úroveň. Stavba je v tomto směru živý organismus, kde rizika vznikají a zase zanikají během času a je nutno na ně reagovat nejlépe s předstihem a na základě každodenního plánování a zajišťování správných podmínek pro bezpečné pracoviště. K tomuto je však nutná potřeba zkušeností, a to nejen organizačních, ale právě znalostí a zkušeností z vytváření bezpečného pracoviště, které slouží pro realizaci kvalitní dodávky konkrétních prací to vše za dodržení BOZP. Jelikož si v některých realizačních stavech jsou stavby podobné a je možné využít tyto zkušenosti k zajištění bezpečného pracoviště pro všechny osoby, i ty, které se na výstavbě nepodílejí, ale přicházejí s ní do kontaktu. Analýzou a zobecněním do správné praxe v oblasti BOZP, můžeme vytvářet bezpečné pracoviště v každé hodině, minutě, vteřině.

Postupně si probereme jednotlivé části realizované obecné stavby, které lze rozdělit do těchto hlavních částí, které souvisí s chodem celého zařízení staveniště, vedle pak jednotlivých procesů, které zde nebudou rozebírány:

- Vstup na staveniště
- Oplocení staveniště
- Organizace staveniště
- Zajištění pracoviště
- Pomocné konstrukce

Vstup na staveniště

Jedním z prvních problémů během výstavby bývají samotné vstupy/vjezdy na stavbu a její oplocení. Jedním z řešení může být využití online docházkových systémů, jelikož je zhotovitel povinen ze zákona č. 309/2006 Sb., vést evidenci přítomnosti zaměstnanců a dalších fyzických osob na staveništi, to se běžně na malých a středně velkých stavbách nevede, alespoň z mé zkušenosti a stavbyvedoucí vedou evidenci stylem odhadu. Přitom tyto docházkové systémy nejsou nějak výrazně finančně náročné, takovýto elektronický systém pro malou až středně velkou stavbu vyjde od 2.000 do 5.000 Kč měsíčně. Data ze systému pak lze využít také například jako podklad pro mzdy atd.

Obr. 20 - vstupní buňka na staveništi [O. Boroš]

Obr. 21 - Docházkový systém rozpoznání obličeje [O. Boroš]

Obr. 22 - Otvor pro pronesení nářadí [zdroj: vlastní]

Obr. 23 - Vstupní buňka interiér [zdroj: vlastní]

Oplocení staveniště

V případě oplocení staveniště zhotovitelé ve většině případů dbají na zajištění stavby proti vstupu nepovolaných osob. Při tom využívají nejčastěji mobilní oplocení výšky 1,8 m, které je zajištěno spojkami nejen pro zajištění své, ale také aby nebylo možné ho jednoduše rozebrat. Tyto spojky však pracovníci s oblibou rozpojují z různých důvodů, například zkrácení cesty pro svačinu, a už je nevrátí do původního stavu a tím oplocení ztrácí svou funkci. Z tohoto důvodu mohou být použity spojky na speciální klíč, které zajistí souvislost oplocení a zabrání jeho otvírání a rozebírání.

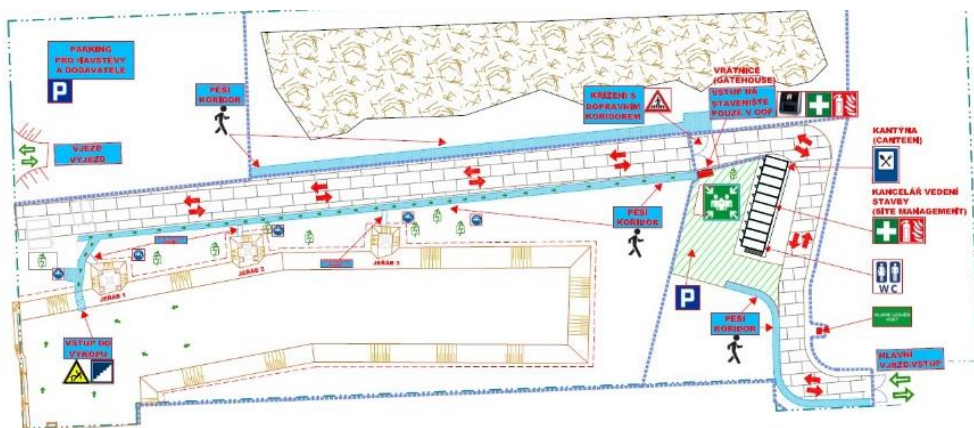
Obr. 24 - Rozebrané oplocení [O. Boroš]

Obr. 25 - Spojka na oplocení se speciálním uzávěrem [O. Boroš]

Organizace dopravy po staveništi

Staveniště by mělo být uspořádáno tak, aby předcházelo riziku ohrožení života a zdraví fyzických osob. Zhotovitelé na větších stavbách vytvářejí situace řešící pohyb dopravy a mechanizace po staveništi, ale také i pěší dopravy pro pracovníky tak, aby jejich cesty byly odděleny a nedocházelo k ohrožení životů pracovníků. Samotné koridory pro pěší pak bývají odděleny od dopravních zábradlím a jsou označovány. Tyto situace se aktualizují po dobu celé výstavby v případě změny podmínek.

Obr. 26 - Situace řešící dopravu na staveništi [O. Boroš]

Obr. 27 - Pěší koridor na staveništi [O. Boroš]

Menší stavby ze zkušenosti takto organizaci dopravy v předstihu neřeší. Pokud nastane logistický problém na stavbě, dochází ke zdržení prací, a i řešení tohoto problému je z pravidla mnohem nákladnější. Ale nemusí jít pouze o finance, může dojít k vytvoření nepředpokladatelného rizika a může být ohroženo zdraví samotných pracovníků. Při nutnosti uzavření některých částí stavby z důvodu provádění prací, které by mohli ohrozit procházející pracovníci, jsou tyto koridory velmi lehce kontrolovatelné z pozice signalisty, například betonáž viz Obr. 28 - Uzavřený koridor z důvodu betonáže sloupů [O. Boroš]

Obr. 28 - Uzavřený koridor z důvodu betonáže sloupů [O. Boroš]

Obdobně je vhodné organizovat i pohyb po stavbě, zejména ve fázi hrubé stavby, kdy na pracovištích hrozí nejvíce závažných rizik s ohledem na následky v případě nehody, například přemísťování břemen jeřábem, bednění konstrukcí, a to zejména těch vodorovných, betonáž a zdění. Během této fáze je vhodné vymežit vnitřní koridory pro pohyb pracovníků ať už reflexním sprejem na podlahu, nebo jiným vhodným způsobem viz přiložené fotografie.

Obr. 29 - Vymezení pěších koridorů pod vodorovným bedněním [O. Boroš]

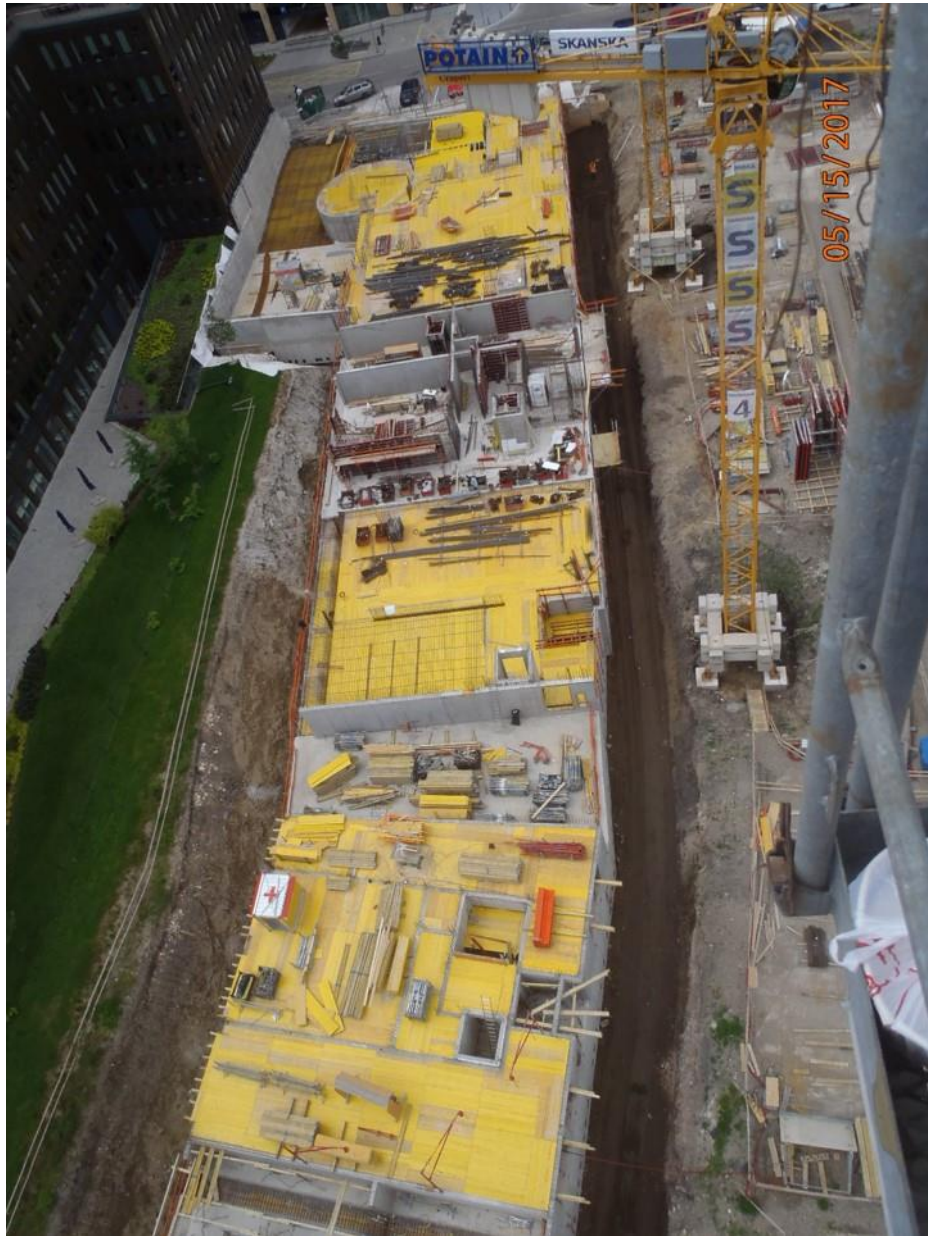
Obr. 30 - Vymezení a osvětlení pěšáku [O. Boroš]

Tato organizace staveništních komunikací je velmi důležitá ve vazbě na práci jeřábníků. Pokud jsou takto stanoveny pěší koridory a jeřábník je s jejich umístěním seznámen, značným způsobem mu toto ulehčuje práci, jelikož může předpokládat, kde se pracovníci pohybují, v jakých místech pracovníci vycházejí z části stavby, která je zabeďněná vodorovným bedněním, a tedy tahy jeřábem může provést mimo tyto koridory a neohrožuje tak životy pracovníků pohybujících se po staveništi, popřípadě

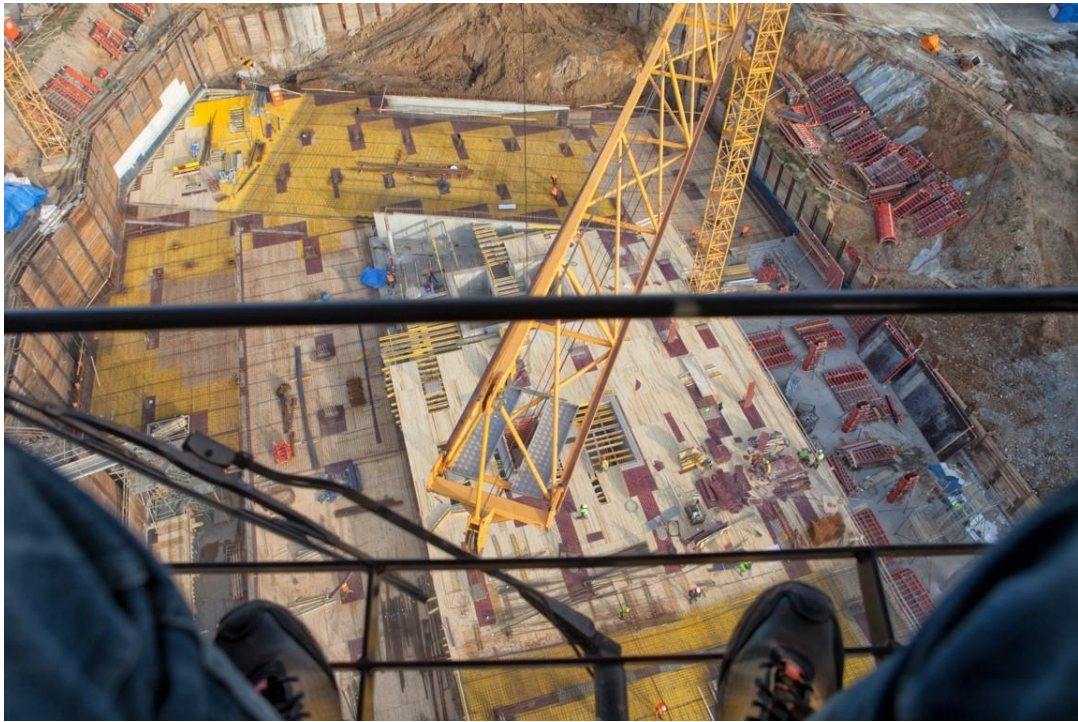
ví, že bude potřeba v těchto místech asistence signalisty. Pro názornost pár snímků výhledu jeřábníka na stavenišťe.

Obr. 31 - Výhled z kabiny jeřábu výšky 35 m [O. Boroš]

Obr. 32 - Výhled z jeřábu výšky 55 m [O. Boroš]

Obr. 33 - Výhled z kabiny jeřábu výšky 90 m [J. Tatar]

Obr. 34 - Výhled z kabiny jeřábu výšky 220 m [J. Tatar]

V extrémních případech, jako například může být výstavba ústřední čistírky odpadních vod v Praze v Bubenci, je nemyslitelné, aby pohyb pod jeřáby byl neorganizovaný a jeřábníci neměli jasné informace kde prochází dopravní a pěší koridory. Pro některé osoby může být pouze výhled z jednoho z 18 věžových jeřábů na stavenišťe nepředstavitelný. Bez využití kvalitní organizace jeřábnických prací koordinátorem jeřábů, kde jediný možný způsob komunikace za využití vysílaček a stanovení komunikačních pásem po sektorech půdorysně a horizontálně pouze pro jeřábníky mezi sebou. Komunikace je možná pouze v jednom jazyce, který musejí všichni zúčastnění procesu jeřábnických prací ovládat.

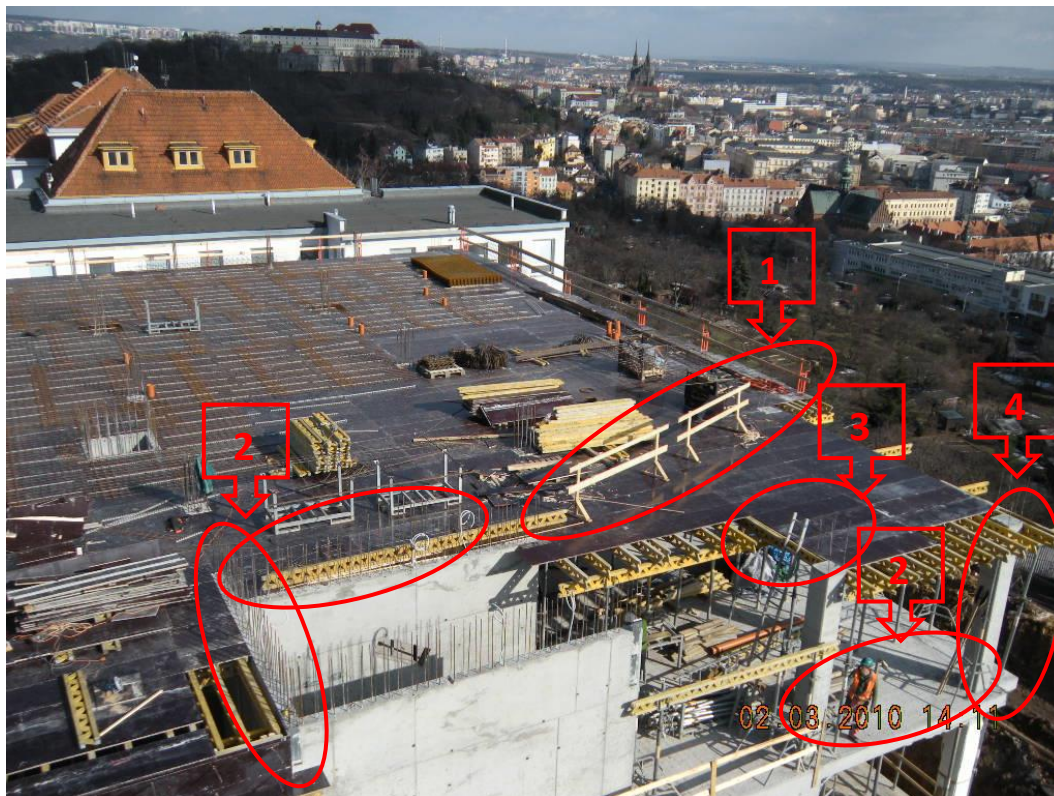

Obr. 35 - Výhled z jeřábu ÚČOV Bubeneč [J. Tatar]

Obr. 36 - Ústřední čistička odpadních vod [www.smp.cz]

Zajištění pracoviště

Obr. 37 - Práce ve výšce [MIRRO s.r.o.]

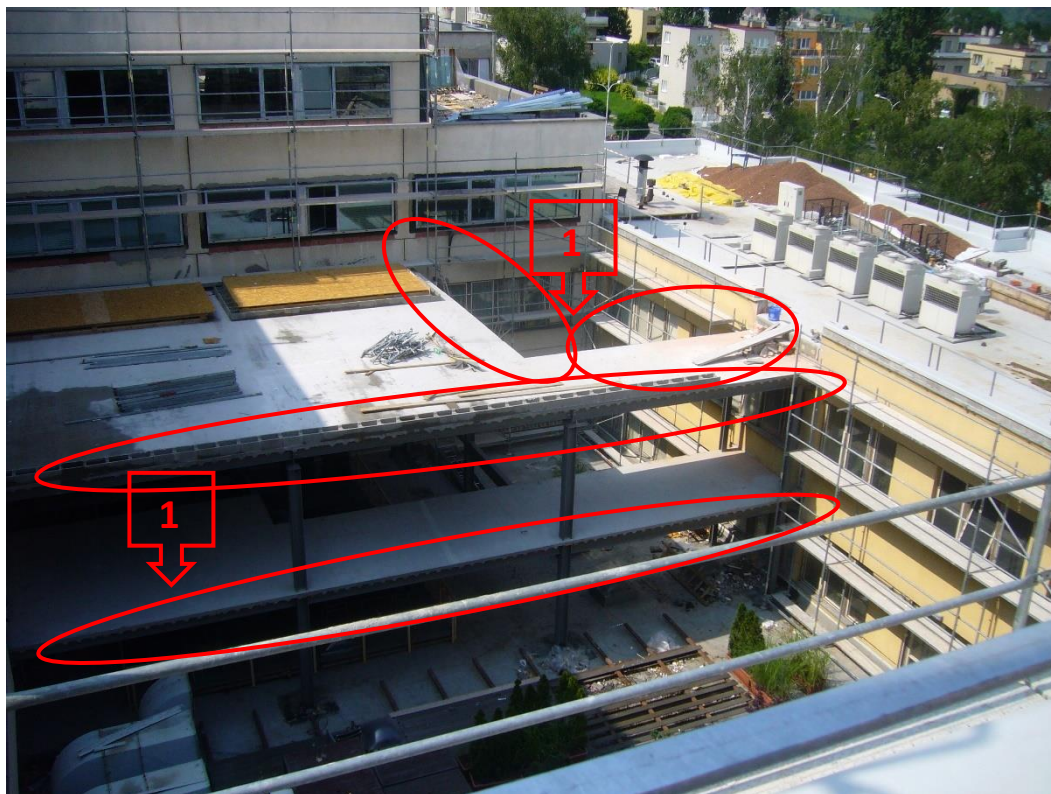
Obr. 37

Ad 1) pevná zábrana není po celé délce, pokud není zajištěná proti posunutí, musí být 1,5 m od hrany pádu

Ad 2) absence pevného zábradlí

Ad 3) u výstupu ze žebříku není kotvící bod

Ad 4) stojka není zajištěna proti pádu

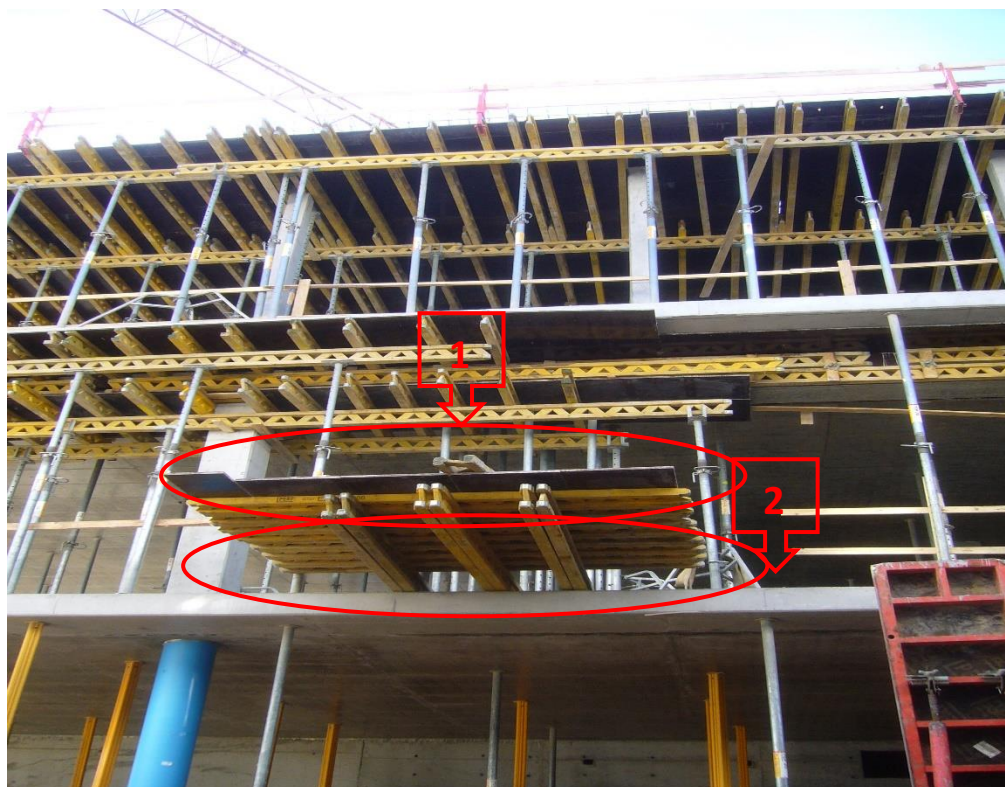
Obr. 38 - Práce ve výšce [MIRRO s.r.o.]

Obr. 38

Ad 1) absence pevného zábradlí, dobrá praxe Obr. 39

Obr. 39 - Pevné zábradlí – dobrá praxe [O. Boroš]

Obr. 40 - Pracovní plošina [MIRRO s.r.o.]

Obr. 40

Ad 1) absence pevného zábradlí

Ad 2) nosníky tvořící pracovní plošinu položeny ve směru menší tuhosti nosníku, není zajištěna únosnost

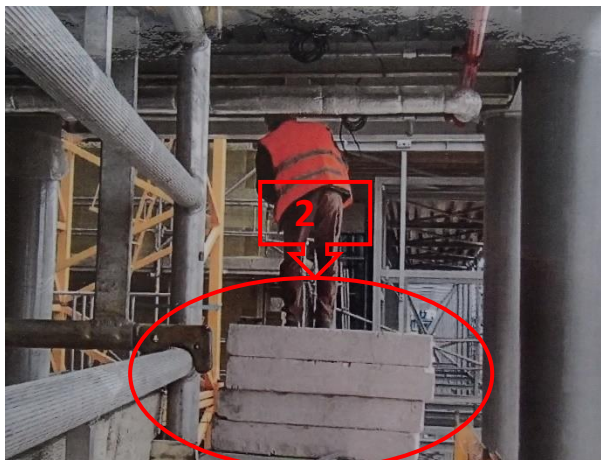

Obr. 41 - Ocelová lávka na materiál [titanformwork.com]

8.1.1.1 Pomocné konstrukce

Obr. 42 - Mobilní lešení [O. Boroš]

Obr. 43 - Pomocná konstrukce [O. Boroš]

Obr. 44 - Pomocná konstrukce [O. Boroš]

Obr. 45 - Pomocná konstrukce na schodišti [O. Boroš]

Obr. 42, Obr. 43, Obr. 44 a Obr. 45

Ad 1) příliš nízké zábradlí, nutno snížit podlahu nebo přidat nástavec na zábradlí

Ad 2) zakázané vyvyšování pracovní pozice, nutno zajistit stabilní konstrukci

Ad 3) štafle nejsou zajištěny proti posunutí a překlopení

Obr. 46 - Mobilní lešení - dobrá praxe [O. Boroš]

Obr. 46

Ad 1) dvoutyčové zábradlí

Ad 2) okopové prkno výšky 15 cm

Ad 3) štítek obsahující záznam kontrol lešení

9 Závěr

Ve své práci jsem se zabýval povinnostmi účastníků výstavbového procesu ve vztahu ke koordinátorovi BOZP, čerpal jsem z příslušných zákonu, nařízeních vlády, vyhlášek a zejména z vlastních zkušeností z praxe výkonu koordinátora BOZP. Snažil jsem se co nejpodrobněji a nejsrozumitelněji popsat a vysvětlit jednotlivé povinnosti zadavatele stavby, projektanta a zhotovitele vůči koordinátorovi BOZP.

Nejčastější chybou zadavatele stavby je neurčení koordinátora BOZP ve fázi přípravy. Koordinátor se k projektu dostává až v realizační fázi, kdy zhotovitel nezohlednil do svých cen požadavky na opatření stanovená plánem BOZP, a během výstavby nechce uvolnit prostředky navíc, například zajištění pracoviště generálním zhotovitelem a zajištění přenechává na jednotlivé podzhotovitele, kteří tak nekonají, i když jsou dány zákonné podmínky pro vytváření bezpečného pracoviště. Toto se dále promítá do přístupu zhotovitelů k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a dodržování těchto zásad. Bylo by vhodné, kdyby státní správa, konkrétně oblastní inspektoři práce, důrazněji dohlíželi a kontrolovali povinnost zadavatele stavby určit koordinátora BOZP ve fázi přípravy.

Pro zlepšení situace by byla vhodná novela vyhlášky o dokumentaci staveb, vyhlášky č. 499/2006 Sb., v pozdějším znění, kdy by bylo povinností projektanta, v případě že nastane potřeba koordinátora BOZP v přípravné fázi, zajistit jeho stanovení a spolupracovat s ním po dobu přípravy projektu a vzniku plánu BOZP pro zajištění bezpečného procesu výstavby, ale také pro zajištění BOZP v rámci údržby stavby.

Dalším důležitým vztahem je vztah koordinátora a stavbyvedoucího. Právní předpisy tento vztah podporují, bohužel praxe je odlišná. Zde je potřeba apelovat na vzdělávací proces stavbyvedoucích (autorizovaných osob) a tím je vést k potřebě vytváření bezpečného pracoviště, jelikož za něj odpovídají.

Diplomová práce je přínosem pro pedagogiku, pro potřeby výuky na fakultě stavební v předmětech týkajících se BOZP, především pro specializaci oboru L – Příprava, realizace a provoz staveb, ze kterého vycházejí budoucí přípravaři a

stavbyvedoucí, ale i budoucí zaměstnanci státní správy stavebních oborů, manažeři developerů či facility společností. Tedy pro pracovníky, kteří budou mít povědomost o všech potřebách týkajících se zajištění BOZP nejen při realizaci, ale i v uživatelském období provozu staveb. Po domluvě se svým vedoucím diplomové práce je uvažováno, že bude možné využít některé její části do osvětových publikací připravovaných MPSV týkajících se problematiky jednotlivých účastníků výstavbového procesu z pohledu BOZP ve stavebnictví a může být tedy přínosem pro aplikaci zkušeností do praxe.

10 Citovaná literatura

1. **Zákon č. 309/2006 Sb., zákon o zajištění dalších podmínek BOZP při práci.** www.zakonyprolidi.cz. [Online] Květen 2016.
2. **Zákon č. 251/2005 Sb., zákon o inspekci práce.** www.zakonyprolidi.cz. [Online] 2005.
3. **Bezpečnost práce ve stavebnictví.** Praha : Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2014. 978-80-7421-085-3.
4. **Vyhláška č. 499/2006 Sb., vyhláška o dokumentaci staveb.** www.zakonyprolidi.cz. [Online] 2006.
5. **Nařízení vlády č. 591/2006 Sb., Nařízení vlády o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích.** www.zakonyprolidi.cz. [Online] 2006.
6. **Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon.** www.zakonyprolidi.cz. [Online] 2006.
7. **Zákon č. 262/2006 Sb., zákon zákoník práce.** www.zakonyprolidi.cz. [Online] 2006.
8. **MPSV-2019/174714. 2019.**

11 Použitá literatura

KÁPL, Václav. Bezpečnost práce ve stavebnictví. Praha : Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2014. 978-80-7421-085-3.

Stanovisko MPSV, MPSV-2019/174714. 2019

NOVOTNÝ, K. Lexikon BOZP II. Stavebnictví pro provádění kontrolní činnosti v oblasti bezpečnosti ochrany zdraví při práci dle právních předpisů a technických norem

NOVOTNÝ, K. Lexikon BOZP Stavebnictví - praktická pomůcka pro provádění kontrolní činnosti stavenišť a pro koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

12 Seznam obrázků a tabulek

Obr. 1 Povinnosti zadavatele stavby [O. Boroš]	- 10 -
Obr. 2 - Potvrzení o přijetí oznámení OIP [O. Boroš]	- 18 -
Obr. 3 – Informační cedule stavby financované z Evropských fondů [www.vhsturnov.cz]	- 22 -
Obr. 4 - Oznámení o zahájení prací [mestoprosec.cz]	- 23 -
Obr. 5 - Oznámení o zahájení prací [mestoprosec.cz]	- 24 -
Obr. 6 - DPS Kanalizace Proseč – V. etapa [mestoprosec.cz]	- 25 -
Obr. 7 - Pracovní karta 1/4	- 37 -
Obr. 8 - Pracovní karta 2/4	- 38 -
Obr. 9 - Pracovní karta 3/4	- 39 -
Obr. 10 - Pracovní karta 4/4	- 40 -
Obr. 11 - Zápis z kontroly stavby koordinátorem BOZP 1/3 [MIRRO s.r.o.]	- 44 -
Obr. 12 - Zápis z kontroly stavby koordinátorem BOZP 2/3 [MIRRO s.r.o.]	- 45 -
Obr. 13 - Zápis z kontroly stavby koordinátorem BOZP 3/3 [MIRRO s.r.o.]	- 46 -
Obr. 14 - Koordinační situace BOZP týden 11-12 [mirro.cz]	- 48 -
Obr. 15 - Koordinační situace BOZP týden 36-37 [mirro.cz]	- 48 -
Obr. 16 - Pád mostu ve Vilémově [www.facebook.com/krimireport]	- 49 -
Obr. 17 - Pád mostu ve Vilémově [www.blesk.cz]	- 51 -
Obr. 18 - Zřícený most ve Vilémově [havlickobrodsky.denik.cz]	- 52 -
Obr. 19 - rekonstrukce Negralliho viaduktu [alexandr malachovský]	- 52 -
Obr. 20 - vstupní buňka na stavenišťě [O. Boroš]	- 67 -
Obr. 21 - Docházkový systém rozpoznání obličeje [O. Boroš]	- 68 -
Obr. 22 - Otvor pro pronesení nářadí [zdroj: vlastní]	- 68 -

Obr. 23 - Vstupní buňka interiér [zdroj: vlastní]	- 68 -
Obr. 24 - Rozebrané oplocení [O. Boroš]	- 69 -
Obr. 25 - Spojka na oplocení se speciálním uzávěrem [O. Boroš]	- 69 -
Obr. 26 - Situace řešící dopravu na staveništi [O. Boroš]	- 70 -
Obr. 27 - Pěší koridor na staveništi [O. Boroš]	- 70 -
Obr. 28 - Uzavřený koridor z důvodu betonáže sloupů [O. Boroš]	- 71 -
Obr. 29 - Vymezení pěších koridorů pod vodorovným bedněním [O. Boroš]	- 72 -
-	
Obr. 30 - Vymezení a osvětlení pěšího koridoru [O. Boroš]	- 72 -
Obr. 31 - Výhled z kabiny jeřábu výšky 35 m [O. Boroš]	- 73 -
Obr. 32 - Výhled z jeřábu výšky 55 m [O. Boroš]	- 74 -
Obr. 33 - Výhled z kabiny jeřábu výšky 90 m [J. Tatar]	- 75 -
Obr. 34 - Výhled z kabiny jeřábu výšky 220 m [J. Tatar]	- 75 -
Obr. 35 - Výhled z jeřábu ÚČOV Bubeneč [J. Tatar]	- 76 -
Obr. 36 - Ústřední čistička odpadních vod [www. smp.cz]	- 77 -
Obr. 37 - Práce ve výšce [MIRRO s.r.o.]	- 78 -
Obr. 38 - Práce ve výšce [MIRRO s.r.o.]	- 79 -
Obr. 39 - Pevné zábradlí – dobrá praxe [O. Boroš]	- 79 -
Obr. 40 - Pracovní plošina [MIRRO s.r.o.]	- 80 -
Obr. 41 - Ocelová lávka na materiál [titanformwork.com]	- 80 -
Obr. 42 - Mobilní lešení [O. Boroš]	- 81 -
Obr. 43 - Pomocná konstrukce [O. Boroš]	- 81 -
Obr. 44 - Pomocná konstrukce [O. Boroš]	- 81 -
Obr. 45 - Pomocná konstrukce na schodišti [O. Boroš]	- 81 -
Obr. 46 - Mobilní lešení - dobrá praxe [O. Boroš]	- 82 -

Tab. 1 – Příloha č.5 k nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích [zakonyprolidi.cz] - 21 -

Tab. 2 - Smrtelné pracovní úrazy v ČT v letech 2013-2017 [VÚBP. Analýza smrtelné pracovní úrazovosti v ČR v roce 2017 - tabulková část] - 29 -

Tab. 3 – Tabulka součinnosti projektanta a KOO BOZP [VLČKOVÁ, Jitka. Nové přístupy k zajištění bezpečných pracovních postupů na stavbách a ochrany třetích osob při stavební výrobě. Brno, 2018. Disertační práce] - 31 -